БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 110 (18.886). • Якшанба, 13 май 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

К. У. Черненко билан А. Куньял ўртоқларнинг учрашуви

11 май куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган Португалия Компартиясининг Бош секретари Алваро Куньял билан учрашди.

К. У. Черненко ҳозирги босқичда КПССнинг энг муҳим вазифалари тўғрисида А. Куньялга ахборот бериб, партия мамлакат экономикасини мустаҳкамлашни, унинг ҳар томонлама тараққий этишини таъминлашни, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини янада оширишни, Ватаннинг етарлича ва пухта мудофаасини таъминлашни ўзининг энг муҳим ички вазифасигина эмас, шу билан бирга интернационал вазифаси ҳам деб ҳисоблашини таъкидлади.

Бунинг учун бизда энг ишончли асослар бор — халқнинг партия теварагидаги жипслиги, совет кишилари амалий ишларга, вужудга келаётган вазифаларни конструктив равишда ҳал этишга қатъий бел боғлаганликлари мана шундай асослардир.

КПСС, деди К. У. Черненко, империализмнинг ҳаракатлари жаҳонда вужудга келтирган ҳозирги вазиятнинг ниҳоятда хатарли эканлигини кўриб турибди. Американинг ядро ракеталари Европада жойлаштирилганлиги, АҚШнинг Марказий Америкадаги ва Яқин Шарқдаги ҳаракатлари, Рейган маъмурияти Претория ирқчиларининг Африка жанубидаги агрессив ҳаракатларини қўллаб-қувватлаётганлиги, қуролланиш пойгаси космосга олиб чиқилганлиги — булар вазиятни ҳамон кескинлаштираётган Вашингтон авантюрачилик сиёсатининг мисолларидир.

Аммо коммунистлар — реалистлардир. Улар ҳозирги аҳволнинг салбий томонларини ҳам, империализмнинг хатти-ҳаракатларига берилаётган зарба тобора қудратли бўлиб қолаётганлигини ҳам яхши кўриб турибдилар. КПССга келганда шуни айтиш керакки, у тинчликни мустаҳкамлаш учун, империализмнинг агрессив хуружларига муносиб зарба бериш билан бир вақтда кескинликни юмшатишга қайтиш учун актив кураш олиб боришни ўзининг интернационал бурчи деб билади. Биз реакция ва империализмга қарши курашчилар билан бирдам бўлмоқдамиз. Мана шу ҳар иккала вазифа бир-бири билан чамбарчас боғлангандир, бинобарин биз коммунистлар учун у ёки бу вазифадан бўйинтовлаш уларнинг энг асосий принциплари билан алоқани узишни билдирган бўлур эди, деб ўйлаймиз.

Ҳар иккала партиянинг фикрича, ядро уруши хавфининг олдини олишга қаратилган куч-ғайратларни активлаштириш — ҳозирги асосий вазифадир. Ҳозир кўпдан кўп ва хилма-хил сиёсий кучларнинг вакиллари ана шу юксак мақсадга эришиш учун курашмоқдалар. Лекин шундай бўлса ҳам коммунистлар, ҳозирги инсониятнинг энг актив, ижодий кучи — ишчилар синфининг намояндалари инсониятни қутқариш учун жуда изчиллик билан курашмоқдалар. Тинчлик учун кураш билан социал тараққиёт, меҳнат аҳлининг манфаатларини ҳимоя қилиш йўлидаги кураш бир-бири билан ғоят чамбарчас боғлангандир.

Суратда: учрашув пайти. В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси (ТАСС — ЎзТАГ).

А. Куньял КПССнинг ривожланган социализмни такомиллаштиришга қаратилган фаолиятига, Советлар мамлакати халқаро майдонда изчиллик билан ўтказиб келаётган тинчлик ва интернационал бирдамлик сиёсатига юксак баҳо берди.

ПКП Бош секретари Португалиядаги аҳвол тўғрисида сўзлаб берди. Апрель революцияси натижасида португал халқи эришган муҳим демократик ғалабаларга қилинаётган ҳужум, чуқур социал-иқтисодий кризис, Португалиянинг АҚШга, НАТОга, халқаро империализмга қарамлиги кучайганлиги социал ва сиёсий курашни кескинлаштириб юбормоқда. Португалия коммунистлари ПКП X съезди қарорларига таяниб, демократик йўл учун — меҳнат аҳлининг энг зарур манфаатлари учун, Апрель революцияси ғалабаларини сақлаб қолиш учун, мамлакатнинг миллий мустақиллиги, тинчлик ва барча халқлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун қаттиқ курашмоқдалар. ПКП Португалиянинг НАТОдаги иштироки кенгайтирилишига, Португалия территориясидан бошқа халқларга нисбатан душманлик ва агрессив ҳаракатлар қилиш учун бир база сифатида фойдаланилишига қарши, Португалия территориясида ядро қуроли жойлаштирилишига ва Португалия орқали олиб ўтилишига йўл қўймаслик учун қатъий кураш олиб бормоқда.

К. У. Черненко Португалия коммунистларининг фидокорона кураши билан КПССнинг доимий бирдамлик туйғуларини изҳор этди ҳамда уларга кейинги ва олижаноб курашда муваффақиятлар тилади.

К. У. Черненко ва А. Куньял ўртоқлар ҳар иккала партия урушга қарши оммавий ҳаракат қатнашчилари билан, демократия учун, ўз мамлакатининг мустақиллиги ва суверенитети учун, янги мустамлакачиликка, ирқчилик ва фашизмга қарши, империалистларнинг зўравонлик, дўқ-пўписа ва интервенция сиёсатига қарши курашчилар билан бирдам эканлигини таъкидладилар.

Суҳбат чоғида КПСС билан ПКП тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли Совет-Португалия муносабатларини ривожлантиришга, СССР билан Португалия халқлари ўртасидаги дўстликни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга бутун чоралар билан кўмаклашиш иштиёқида эканлиги изҳор этилди.

Учрашув қатнашчилари КПСС билан ПКП ўртасидаги мавжуд, қардошларча дўстлик ва ўзаро бирдамлик муносабатларига юксак баҳо бериб, совет ва португал коммунистлари марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг синалган принциплари асосида бирликни мустаҳкамлаш ҳамда ўзаро самарали ҳамкорликни кенгайтиришга азму қарор берганликларини тасдиқладилар.

Сидқидиллик ва дўстлик вазиятида ўтган учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров иштирок этдилар.

(ТАСС).

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

11 май куни Испания қироли Хуан Карлос I ва қиролича София ССР Иттифоқи Большой театрида П. И. Чайковскийнинг «Оққуш кўли» балетини томоша қилдилар.

Испания билан Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари илиб қўйилган марказий ложада меҳмонлар билан бирга КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко рафиқаси билан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар бор эдилар.

Спектакль бошланиши олдидан оркестр иккала мамлакатнинг давлат гимнларини ижро этди.

* * *

Испания қироли Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди. Меҳмонга СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. П. Калин, бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилдилар.

Хуан Карлос I билан қиролича София Загорскдаги давлат тарихий-бадиий қўриқхона музейи (Троице — Сергиев лавра)га бориб келдилар.

Шу куни Испания қироли ва қироличаси Совет Иттифоқида яшаётган испанлар билан учрашдилар.

* * *

Хуан Карлос I билан қиролича София Совет Иттифоқида Испания элчихонасининг янги биносини очиш маросимида ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ САФАР

Испания қироли Хуан Карлос I ва қиролича София 12 май куни Москвадан Тошкентга жўнаб кетдилар. Улар СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқига келишган.

Жўнаб кетиш олдидан Кремлда, Испания ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари кўтарилган Катта Кремль саройи майдонида меҳмонларни кузатиб қолиш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко рафиқаси билан бирга Испания қироли ва қироличасини кузатиб қўйдилар.

Кузатиб қўйиш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев иштирок этдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. Н. Ментешашвили, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг раислари Л. Н. Толкунов ва А. Э. Восс бор эди.

Мотоциклчилар фахрий эскорти ҳамроҳлигида автомашиналар кортежи Кремлдан Внуково аэродроми томон йўл олади. Автомашиналар кортежи бораётган кўчалар ва майдонларда Испания ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари, табрик транспарантлари осилган эди.

Н. А. Тихонов, А. А. Громико рафиқаси билан, В. В. Кузнецов, П. Н. Демичев аэродромда самолёт пиллапояси олдида Испания қироли ва қироличасини кузатиб қўйдилар.

Меҳмонларни Москва меҳнаткашларининг намояндалари кузатдилар.

Аэродромда Испания ва СССР давлат байроқлари кўтарилди. СССР Қуролли Кучларининг уч тури — қуруқликдаги қўшинлар, ҳарбий-ҳаво кучлари ва ҳарбий-денгиз флотининг фахрий қоровули саф тортиб турди. Оркестр икки мамлакат давлат гимнларини ижро этди.

Суратда: Кремлда кузатиш маросими пайти. В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси (ТАСС — ЎзТАГ).

Н. А. Тихонов билан Хуан Карлос I совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар.

Аэродромда кузатиб қолиш маросими фахрий қоровулнинг юриб ўтиши билан тугалланди.

Испания қироли ва қироличасининг сафарида ҳамроҳлик қилувчи Испания расмий кишилари, шунингдек, Испаниянинг СССРдаги элчиси Х. Л. Ксифра улар билан бирга жўнаб кетдилар.

Совет томонидан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. П. Калин, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Ю. Е. Фокин, СССРнинг Испаниядаги элчиси Ю. В. Дубинин меҳмонларга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Хуан Карлос I ва қиролича София Москвадан жўнаб кетиш олдидан Л. И. Брежнев номидаги Звездний шаҳарчасини бориб кўрдилар.

Меҳмонлар Ю. А. Гагарин номидаги Космонавтлар тайёрлаш марказининг иши билан танишдилар. Улар «Союз» кемаси ва «Салют» орбитал станциясининг тренажер-макетларини кўздан кечирдилар, марказ лабораториялари ва кабинетларида бўлдилар. Космонавтлар билан учрашув бўлиб ўтди.

Испания қироли ва қироличаси Ю. А. Гагарин ҳайкали пойига гуллар қўйди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ АЭРОПОРТИДА КУТИБ ОЛИШ

Испания қироли Хуан Карлос I ва қиролича София Ўзбекистонда

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида турган Испания қироли Хуан Карлос I ва қиролича София 12 май куни Тошкентга келдилар.

Испания қироли ва қироличасининг сафарида ҳамроҳ бўлган испаниялик расмий кишилар, шунингдек Испаниянинг СССРдаги элчиси Х. Л. Ксифра улар билан бирга келдилар.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. П. Калин, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Ю. Е. Фокин, СССРнинг Испаниядаги элчиси Ю. В. Дубинин меҳмонларга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Ҳурматли меҳмонлар шарафига Тошкент аэропортида Испания, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари кўтарилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов, бошқа расмий кишилар меҳмонларни самолёт пиллапояси олдида кутиб олдилар.

* * *

Испания қироли ва қироличаси ўзлари учун ажратилган резиденцияга бориш вақтида ўтган Ўзбекистон пойтахтининг кўча ва майдонларида Испания, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари, табрик транспарантлари кўзга ташланиб турарди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

НАМАНГАН, 12 май. (ЎзТАГ). КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг Пленум қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг шу Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалардан келиб чиқадиган вазифалари Наманган область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар социал-иқтисодий қурилишнинг барча соҳаларида маҳаллий Советларнинг фаолияти тўғрисида гапириб, улар ишидаги ҳали фойдаланилмаётган имкониятларга тўхталиб ўтдилар. Жумладан, халқ хўжалик планларининг ва шартномаларда кўрсатилган мажбуриятларнинг бажарилиши устидан, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини пасайтириш юзасидан кенг кўламда социалистик мусобақанинг ташкил этилиши устидан совет органларининг контроллик қилишини кучайтириш тўғрисида гап борди. Наманган райони, Чуст шаҳри, Тўрақўрғон районидаги Шаҳанд ва Поп районидаги Уйғурсой посёлкалари маҳаллий Советларининг бу ишда орттирган ижобий тажрибаси мисол қилиб келтирилди.

Пленум иштирокчилари умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳотини амалга ошириш борасидаги вазифаларга тўхталиб ўтдилар. Областда мактаблар ва мактабгача тарбия болалар муассасалари кенг кўламда қурилаётганлигига қарамай, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар, буларни қуриш суръатлари ўсган талабларга ҳали ҳам жавоб бермаяпти. Областда ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари ҳам етарли эмас, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, оталиққа олган корхоналар ва хўжаликлар билан алоқаларни мустаҳкамлаш соҳасида кўп иш қилиш лозим.

Советлар хўжалик ва маданий қурилишда ҳамиша ҳам сабот-матонат ва активлик кўрсатмаяптилар. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқарищи, қурилиш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги мавжуд резервлардан ҳали ҳам етарлича фойдаланилмаяпти. Областдаги шаҳарлар, район марказлари, посёлкаларни комплекс қуриш масаласига етарли эътибор берилмаяпти.

Пленум қатнашчилари мактаб ислоҳотини амалга ошириш билан боғлиқ масалаларни ҳам муҳокама қилдилар. Тегишли ташкилотларга ва маҳаллий Советларга халқ маорифининг моддий-техника базасини ривожлантириш, таълим-тарбия жараёнини, мактаб ўқувчиларини меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашни такомиллаштириш тавсия этилди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов нутқ сўзлади.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзлади.

* * *

ЖИЗЗАХ, 12 май. (ЎзТАГ). Область маҳаллий Советлари социал-иқтисодий ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этиш масаласи билан самаралироқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Жиззах область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида шу ҳақда гапирилди. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга ошириш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. А. Шоғазатов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар халқ депутатлари Советлари аҳоли ўртасида ташкилий-оммавий иш соҳасида муайян тажриба тўплаганликларини, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига эътиборни кучайтирганликларини таъкидладилар. Шу билан бирга маҳаллий

* * *

НУКУС, 12 май. (ЎзТАГ). Қишлоқни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ҳамма масалаларини комплекс ҳал этиш халқ депутатлари Беруний район Советининг ва Тўрткўл райони халқ депутатлари Уллубоғ овул Советининг диққат марказида турибди. Бу ерда пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги доимо ошиб бормоқда, жамоат чорвачилиги юксалмоқда. Бунга эса кўп жиҳатдан депутатларнинг актив ишлаши сессияларда, депутатлар группаларида ўртага қўйилаётган масалаларнинг муҳимлиги туфайли эришилмоқда.

Область партия комитетининг Нукусда бўлиб ўтган пленумида шу ҳақда гапирилди. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг якунлари ва автоном республика партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Сўзга чиққан ўртоқлар қилинган ижобий ишларни қайд этиб, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг фаолиятидаги камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Нукус шаҳри ижроия комитети, Бўзатов ва Ленинобод район ижроия комитетларининг иши қаттиқ танқид қилинди. Шу йилнинг биринчи кварталида ана шу ижроия комитетларнинг маблағлари ҳисобига бирон квадрат метр уй-жой ишга туширилмади. Депутатлар шаҳар ва қишлоқларнинг ҳаётига оид бошқа масалалар билан ҳам суст шуғулланмоқдалар.

Пленум иштирокчилари умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш билан боғлиқ масалаларни ҳам муҳокама этдилар. Бу соҳада катта проблемани ҳал этиш — мактабларнинг моддий-техника базасини ривожлантириш ишини уч баравар жадаллаштириш, болаларни мактабгача тарбия муассасаларига жалб этишни анча ошириш лозим.

* * *

Самарқанд, Андижон, Сирдарё, Фарғона, Хоразм ва Навоий область партия комитетларининг ҳам пленумлари бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС—1551» ПАРВОЗДА

1984 йил 11 май куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос — 1551» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

Ш. Р. РАШИДОВ ХОТИРАСИ

САМАРҚАНД, 12 май (ЎзТАГ). Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Шароф Рашидович Рашидовнинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Алишер Навоий номидаги Самарқанд давлат университетида ўқиганлигидан далолат берувчи бронза ёдгорлик лавҳаси шу университет биносига ўрнатилди. Барельефли ёдгорлик лавҳасини самарқандлик ҳайкалтарошлар Н. Банзеладзе ва В. Дегтярев, архитектор А. Гемежи ишлаган.

Ёдгорлик лавҳасини очишга бағишлаб бугун бўлиб ўтган тантанали митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. М. КУЛЕШОВга «ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республиканинг совет ва молия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг бўлим мудири ўртоқ Владимир Митрофанович **Кулешовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.
Тошкент шаҳри, 1984 йил 11 май.

ҚУРУВЧИ ШАРАФИ

Ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» заводи меҳнаткашлари билан учрашувда сўзлаган нутқидаги муҳим масалалар орасида уй-жой қурилишининг сифати тўғрисидаги масала ўртага қўйилди.

К. У. Черненконинг айтган гаплари бригадамиз аъзоларини ғоят тўлқинлантириб юборди. Комбинатимиз шу йилнинг ўзидагина салкам ўн бир минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди. Бизнинг бригадамиз ҳар уч квартирадан бирини пардозлашда қатнашди. Бизлар барча ишларни кўнгилдагидек бажардикми? — деган фикрга толдик. Ишчилар йиғилишини ўтказиб, ошкора гаплашиб олдик. Квартираларни пардозлаш сифатига ғоят диққат билан эътибор беришга, илғор ишчиларимиздан У. Бердиянова, Ф. Дервишева, Е. Неделько ва бошқа тажрибали қурувчилардек ишлашга қарор бериб, бир қанча конкрет тадбирларни белгиладик.

С. ПАВЕЛЬЧИК,
Фарғона уйсозлик комбинатининг пардозловчилар бригадири.

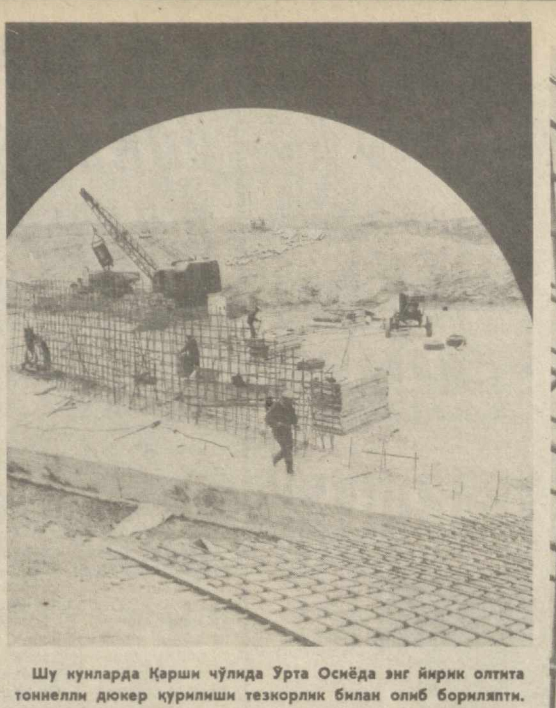

Шу кунларда Қарши чўлида Ўрта Осиёда энг йирик олтита тоннелли дюкер қурилиши тезкорлик билан олиб борилялти. У фойдаланишга топширилгач, Қарши чўлининг янги зонасини сув билан таъминлаш анча яхшиланади. «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Гидрострой» трести коллективи белгиланган қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини муддатидан уч ой илгари битказиш мажбуриятини олган. СУРАТЛАРДА: 1. Қурилишнинг умумий кўриниши. 2. Объектда зарбдор меҳнат қилаётган бинокорлардан бири — газ-электр пайвандчи Рўзиқул Баҳромов.

Г. Ёқубов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада қора металлургияни ривожлантиришга катта меҳнат ҳиссасини қўшганликлари, жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун СССР Қора металлургия министрлигига қарашли В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг катта мастери Николай Андреевич **Ботняев**, пўлат эритувчи Раббим **Нуржаев** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»**, цех бошлиғи Борис Григорьевич **Безносов**, цех бошлиғининг ўринбосари Неъмат **Иномов**, бош энергетик Эркин Иззатуллаевич **Раҳматов**, цех бошлиғининг ўринбосари Ином **Йўлдошев** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»** фахрий унвонлари берди.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ депутатлари посёлка, қишлоқ ва овул Советлари ижроия комитетининг раиси лавозимида кўп йил самарали ишлаганликлари учун: Тошкент область Чиноз районидаги халқ депутатлари Ленин номли қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Алиайдар **Ажимуротов**; Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги халқ депутатлари Охунбобоев номли қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Қўчқор **Бойзоқов**; Андижон область Хўжаобод районидаги халқ депутатлари Найман қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Мамит **Бўтахонов**; Тошкент область Калинин районидаги халқ депутатлари Назарбек қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Раҳима **Жабборова**; Тошкент область Оржоникидзе районидаги халқ депутатлари Май қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Дмитрий Тимофеевич **Загорняков**; Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги халқ депутатлари Шаббоз овул Совети ижроия комитетининг раиси Искандар **Исмоилов**; Қорақалпоғистон АССР Ленинобод районидаги халқ депутатлари Свердлов номли овул Совети ижроия комитетининг раиси Коптилев **Қўсназаров**; Сирдарё область Комсомол районидаги халқ депутатлари Мирзачўл қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Қўйлибой **Мамалатипов**; Андижон область Москва районидаги халқ депутатлари Чкалов номли қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Анорбой **Пўлатов**; Жиззах область Жиззах районидаги халқ депутатлари Октябрь қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Каромат **Соатова**, Жиззах область Жиззах районидаги халқ депутатлари Охунбобоев номли қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Парпи **Саидова**; Қашқадарё область Нишон районидаги халқ депутатлари Қовчун қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Олман **Турдиев**; Сурхондарё область Олтинсой районидаги халқ депутатлари Оқарбулоқ қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Жорқин **Хўжакелдиева**; Сурхондарё область Денов районидаги халқ депутатлари Юрчи қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Ибодат **Шарипова**; Андижон область Жалолқудуқ районидаги халқ депутатлари Жалолқудуқ қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Қундузхон **Юсупова** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»** фахрий унвони; Фарғона область Бувайда районидаги халқ депутатлари Алкор қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Туронбой **Деҳқоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони; Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги халқ депутатлари Шимом овул Совети ижроия комитетининг раиси Хожи **Алимов**; Хоразм область Урганч районидаги халқ депутатлари Чандирқиёт қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Дуржон **Раҳимбердиева** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи»** фахрий унвони; Тошкент область халқ депутатлари Чиғириқ посёлка Совети ижроия комитетининг раиси Валентина Ивановна **Агеева**; Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги халқ депутатлари Янгиҳаёт посёлка Совети ижроия комитетининг раиси Фаима Нурмуҳамедовна **Адельшина**; Андижон область Хўжаобод районидаги халқ депутатлари Коммуна қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Қобилжон **Тоҳиров** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ХМЕЛЬНИЦКИЙ

Хмельницкий областининг Виньковцы районидаги «Маяк» колхозининг барча ишлаб чиқариш бўлимлари коллектив пудрат асосида ишлашга ўтди. Экиш ишларини тўла ўзлаштирган деҳқонлар намуна кўрсатишди. Улар деҳқончиликнинг илмий асосланган системасидан фойдаланишди. Биринчи йилиёқ янги усулда ишлаш билан улар кам чиқим қилиб маҳсулот ишлаб чиқариш планини анча ошириб бажардилар. Областда ана шу хўжаликнинг тажрибасидан фойдаланган 1200 тадан кўп бригада ва фермада меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг прогрессив методи жорий этилди.

● АРЗНИ

(Арманистон ССР)

Арманистоннинг машҳур курортида яна бир шифохона пайдо бўлди. Бу ерда Раздан дарёси дарасида жойлашган «Арзни-3» санаторийси дам олувчиларни қабул қила бошлади. Санаторий юрак-қон томир касалликларини даволашга ихтисослашган. Бу йил республика курортларида 100 мингга яқин киши ҳордиқ чиқара олади. Янги шифохоналар қуриш давом эттирилмоқда, айни вақтда мавжуд шифохоналар реконструкция қилинмоқда ва кенгайтирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси беш йиллик охиригача беморларни қабул қилишни анча кўпайтиришга имкон беради.

● МОСКВА

Пойтахтдаги «Космос» тикувчилик фабрикасида ташкил этилган янги бўлим — ишлаб чиқариш диспетчерлик бўлими ишлаб чиқаришни бошқаришнинг оператив вазифаларини ҳал этишни зиммасига олди. Хўжалик механизмини такомиллаштириш иши меҳнат самарадорлиги ва сифатини ошириш резервларидан аввалига қараганда яхшироқ фойдаланишга, «Космос» маҳсулотларини оладиган савдо ташкилотларининг буюртмаларини ўз вақтида бажаришга имкон берди.

● МИНСК

Бу ерда бошланган «Минск баҳори» республика санъат фестивали Белоруссия фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 40 йиллигига бағишланди. Бу кўрикда шонли сана шарафига янги программалар тайёрлаган етакчи музика коллективлари ва ижрочилари иштирок этмоқда. Белоруссия ССР Давлат академик халқ хори ўз программасига «Партизанлар Белоруссияси» деб аталган вокал хореографик композициясини киритган. Белоруссия ССР Давлат академик симфоник оркестри ижросида Е. Глебовнинг «Тинчлик сари» деган симфонияси янграйди, «Песняры» вокал чолғу ансамбли эса В. Мулявиннинг «Бутун уруш давомида» деб аталган қўшиқлар туркуми билан таништиради. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Т. Хренниковнинг авторлик кечаси ўтказилади. Фестиваль кунлари жами юзга яқин ижодий учрашувлар, концертлар, спектакллар кўрсатилади. (ТАСС).

Партия турмуши: ишимизнинг самарадорлиги

ЮЗАКИ УСЛУБ ОҚИБАТИ

ЯНГИҚЎРҒОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК ҚИЛИШ, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ҚАРОРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ЎЗИБЎЛАРЧИЛИК ВА ПРИНЦИПСИЗЛИК КЎРСАТМОҚДА.

Яқинда райкомга кириб, пахта тайёрлаш плани уч йилдан бери муттасил бажарилмаётганига қайси хўжаликлар кўпроқ сабаб бўляпти, деб сўраганимизда, райкомнинг биринчи секретари ўртоқ Т. Абдуллаев ҳеч иккиланмай:

— Киров номли ва Ильич номли совхозлар, — деди. — Бу хўжаликларнинг раҳбарлари ҳар йили бизни орқага тортяпти.

Пахта терими даврида область газетасидан борган мухбирга ҳам, кейинроқ менга ҳам Абдуллаев шу коммунистлар раҳбар бўлган хўжаликларни боплаб танқид қилиш керак, деган эди. Районда бошқа қолоқ хўжаликлар ҳам бор, албатта. Шунинг учун бу сафар Киров номли совхознинг ишлари билан чуқурроқ танишишга ҳаракат қилдик.

Хўжаликка саккиз йилдан бери Б. Раҳимов раҳбарлик қилади. У — олий маълумотли агроном. Бир қатор хўжаликларда партия комитети секретари, колхоз правлениеси раиси, қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи бўлиб ишлаган. Янгиқўрғонликларнинг айтишларига қараганда, у тажрибали деҳқон, қатор орден ва медаллар нишондори. 1976 йилда Киров номли колхоз (ҳозир совхоз) раислигига сайланганида ҳар гектар ердан 24,9 центнердан пахта етиштирилган бўлса, 1980 йилга келиб (район иккига бўлиниб, қурилиш трестида бошқарувчи бўлиб ишлаб юрган Т. Абдуллаев Янгиқўрғон район партия комитети биринчи секретарлигига сайланишидан бир йил илгари) ҳосилдорлик 33,3 центнерга кўтарилган эди. Барча кўрсаткичлар бўйича планлар ошириб бажарилганди. Сўнгги уч йилдан бери ҳосилдорлик пастга томон «шўнғий» бошлади. Бултур совхоз ҳар гектардан 28,2 центнердан пахта етиштириб, планни атиги 81 процент уддалади.

Совхозда кўп йиллардан бери «мағлубият» нима эканлигини билмай келаётган бригада бошлиғи, район партия комитети аъзоси Умрзоқхўжа Холхўжаев билан суҳбатлашдим.

— Ўтган йили қўшни бригада 24 центнердан, биз 37 центнердан пахта олдик, — дейди суҳбатдошим. — Бригадамиз чигитни 20х60 схемасида экди. Бунда қатор ораларига ҳаво ва иссиқлик кўп кириб, ғўза тез ривожланади, серҳосил бўлади. Совхоздаги бошқа ҳамма бригадалар 15х60 схемасида экишди. Кўчат қалин бўлиб, пишмай, без бўлиб туриб олди. Бундай схемада экманглар десам, юқоридан шундай буйруқ бўлди, дейишди. Яна бир гап шуки, раҳбар хотиржам ишлашига имконият яратиб бериш керак. Райком вакил юборади. Вакиллар эса хўжалик раҳбари эркин, ижодий ишлашига йўл қўймайди.

Ўша куни совхозга райкомдан бир эмас, бешта вакил келди. Улар кимлар деңг: райплан раиси, «Сельхозхимия» бошлиғи, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бош инженери, матлубот жамияти правлениесининг раиси, кинолаштириш бўлими бошлиғи... Улар далага маҳаллий ўғит чиқариш, ерларни, техникани, чигитни экишга тайёрлаш каби ишларга «бошқош» бўлиб, «қимматли маслаҳат» бериш учун келишибди. Совхознинг бош мутахассислари нима билан шуғулланишаркин? Бу саволга бир деҳқон истеҳзо билан: «Вакилларга чой ташиш билан-да»... — деб жавоб берди. Бригадирлардан бири ўтган йили баҳорда директор касал ётганида, райкомнинг қишлоқ хўжалик бўлими мудири Қурбонбоев келиб, чигит экишга раҳбарлик қилди, дейди. Унинг совхоз тупроқ тузилишини билмай берган йўл-йўриқлари оқибатида 700 гектарга экилган чигит унмай, чириб кетди.

Бошқа хўжаликларга ҳам турли ташкилотларнинг раҳбарлари вакилликка тайинланибди ўша куни. «Гулшан» совхозида район ички ишлар бўлими бошлиғининг оператив ишлар бўйича ўринбосари хонадонлардан далага қанча маҳаллий ўғит чиқарилаётганини, райкомнинг иккинчи секретари Ильич номли совхозда ернинг чигит экишга қандай ҳозирланганлигини текшириб юрганди.

Партия ва совет органлари раҳбарларининг дала меҳнаткашларининг ёнида бўлишлари яхши. Аммо уларнинг асосий ишларига ҳалал бермаслик керак. Уч-тўрт йил муқаддам институтни битириб келган иқтисодчи ёки инженер йигирма-ўттиз йиллаб ер билан «гаплашиб», бир-бирининг кўнглига йўл топиб келаётган мутахассис-раҳбарга қандай маслаҳат бера олади?

Район партия комитети совхознинг хўжалик ишларига жуда кўп аралашаверади. Бултур совхозга нечта вакил тайинланганлигини ҳисоблашнинг иложи бўлмади. Аммо қишлоқ хўжалик бўлими мудири райком апрель ойидан сентябрга қадар — беш ой ичида совхозда беш марта комплекс текшириш ўтказганлигини айтиб, қолоқ хўжаликлар билан жиддий шуғулланаётганликларини изоҳламоқчи бўлди. Ҳар бир текширишда райондан ўттиз-қирқ нафар мутахассис иштирок этибди. 10 июнда чорвачиликнинг олти ойлик якуни, маккажўхорига, ғўзага ишлов бериш, боғдорчиликка оид ва бошқа ишлар текширилган. 16 июнь куни яна шу масалалар қайтадан кўриб чиқилган. Бу сафарги комиссиянинг вазифаси олти кун илгари аниқланган камчиликлар бартараф этилганми ёки йўқми, шуни текширишдан иборат бўлган.

Ҳуда-беҳуда комиссия ва текширишлар ўтказилиши ҳар қандай раҳбарни ҳам довдиратиб қўяди, унда ўз кучига, тажрибасига ишончни сўндиради.

Райкомнинг бюро мажлислари ва бошқа йиғилишларда ҳам Киров номли совхоз раҳбарлари кўп марта «тикка турғизиб» қўйилади. Совхоз коммунистларининг иши 1982 йили райкомнинг бюросида икки марта, 1983 йили уч марта, 1984 йил 1 кварталида бир марта кўрилган. Бюро у ёки бу фактга баҳо берганида, кўпинча бирёқлама хулоса чиқараётир. 1982 йил 3 ноябрда бюрода пахта териш ва тайёрлашнинг қониқарсиз ташкил этилгани ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Қарорда қуйидаги жумлалар бор: «Ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишлар талаблар даражасида эмас. Совхоз дирекцияси (дир. Раҳимов Б) чигит экиш, ғўза парвариши даврида ва терим мавсумида юқори партия, совет, комсомол ташкилотларининг, қишлоқ хўжалик органларининг огоҳлантиришларидан тегишли хулоса чиқармаган. Йил давомида фақат пахтачилик бўйича 28 марта текшириш ўтказиб, якуни райком бюроси йиғилишларида, совхоз активлари ўртасида муҳокама қилинган, ишдаги камчиликларни тугатиш чоралари белгиланган, ваъда қилинган». Шундан сўнг райкомнинг бюроси совхоз директорига чора кўради: «.... Б. Раҳимовни партия сафидан чиқариш ва вазифасидан бўшатиш керак бўлса-да, унинг кўп йиллар давомида хўжалик раҳбари бўлиб ишлаганлиги ва бундан кейин ишда ўзгариш ясаб, йўл қўйилган камчиликларни тузатишга ваъда бергани учун ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди».

Юқоридаги кўчирма устида ўйлаб кўрайлик. 1982 йил бошидан ноябрга қадар райком биттагина совхозни 28 марта текширтирган бўлса, демак, ҳар ойда камида икки уч марта совхоз «алғов-далғов» қилинган. Хўжалик мутахассисларининг мустақиллиги чекланиб, ташаббускорлиги бўғилган. Аслида райком хўжалик ёки текширувчи орган эмас, балки партиявий раҳбарлик органи-ку?

Янгиқўрғон районида пахтанинг ялпи ҳосили йилдан-йилга камайиб кетмоқда. Ҳосилдорлик пасайиб, бир центнер пахтанинг таннархи ошиб бораётир. Чорвачиликда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Биргина мисол: Сўнгги бир йил давомида ҳар центнер гўштнинг таннархи 126 сўмдан кўпроқ ошиб кетди.

Район партия комитети қабул қилган қарорларни ўрганиш жараёнида бюро раҳбарлик усул ва услубларини такомиллаштириш, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь, 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорларини амалга оширишда изчиллик, принципиаллик кўрсатмаётир, деган хулосага келиш мумкин. РАПО советига мутахассислиги бўйича иқтисодчи Муҳаммад Юнусов раислик қилади. У бу лавозимга май Пленумидан сўнг сайланган. Юнусов РАПО составини, улар яқин ойлар ичида қайси қолоқ хўжаликка қандай амалий ёрдам кўрсатганликларини айтиб бера олмади. РАПО йиғилишининг протоколлари йўқ. Раис уни уч кун қидириб ҳам топа олмади.

РАПОнинг мутахассислари ҳар бир хўжаликнинг бригада ва звеноларида бўлиб, тупроқ шароитларини ўрганиб, шунга яраша навни танлашда хўжаликларга ёрдам беришлари керак. Ҳозир эса РАПО райком билан хўжаликлар ўртасидаги воситачи, алоқачи вазифасини бажаряпти, холос. Бу йил ҳам хўжаликларга бир хил мазмун ва қолипдаги тавсиялар, кўрсатмалар беріляпти.

Арзимас масалалар бўйича райкомга кўплаб раҳбарлар, мутахассисларни чақиришга ҳануз чек қўйилмаган. Киров номли совхознинг ўзидан шу йилнинг уч ойида 40 дан зиёд коммунист райкомга таклиф этилди. Йиғилиш ва мажлислар ҳам борган сари кўпайиб кетяпти.

Қишлоқ хўжалигини юксалтириш бўйича бир-бирига ўхшаш қарорлар қабул қилиняпти. Масалан, 1982 йили шу масала бўйича 85 та, ўтган йили 65 та қарор қабул қилинди. Лекин уларнинг аксарияти тўла бажарилмай, қоғозда қолиб кетди. Партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар шу кун талаблари даражасида эмас. Партия комитетларининг секретарлари хўжалик ишларига батамом боғланиб қолишган. Партия йиғилишларига пухта тараддуд кўрилмаслиги сабабли улар зерикарли ўтяпти. Партқомлар кадрлар танлаш, тарбиялаш, жой-жойига қўйиш билан етарли шуғулланмаётирлар. Райком ва обком номенклатурасидаги коммунистлар билан ишлаш, обрўсини сақлаш ҳақида ғамхўрлик қилинмаяпти. Бюро ва йиғилишларда турли тоифадаги раҳбарларни, ҳатто райкомнинг етакчи бўлим мудирларини ҳам инсоннинг иззат-нафсига тегадиган сўзлар билан камситиш ҳоллари учраб туради.

Райком айрим масалаларни ҳал этишда кўнгилчанлик қилади. Ўтган йили «Совет Ўзбекистони» газетасида қурилиш ташкилоти раҳбарининг эгри йўллар билан планни бажараётгани, материалларни талон-торож қилганлиги, молия-хўжалик қоидаларини депсиётгани каби бир қатор ножўя хатти-ҳаракатлари танқид қилинган эди. Ўшанда район прокуратураси жиноий иш қўзғагандай бўлди. Негадир бу иш охирига етказилмади. Райком бюроси эса мақолани муҳокама этмади. Бунинг сабабини сўраганимизда, райкомнинг биринчи секретари Т. Абдуллаев шундай деди:

— Битта айб учун киши бир марта жазоланади. Уни мақола чиқмасдан олдин райижрокомда муҳокама қилишган эди...

Аммо райком бюроси айрим хўжаликлардаги бир хил аҳволни қайта-қайта муҳокама қилишдан чарчамаяпти-ку?..

Шу ўринда ўртоқ К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумидаги нутқида келтирилган ушбу сўзларни эслатиш жоиздир: «Хўжалик раҳбарлари бажарадиган ишлар билан партия ходимларининг шуғулланиш практикаси кадрларни ишдан совутиб қўяди. Бунинг устига, мазкур практика замирида сиёсий раҳбарлик органи бўлмиш партия комитети ролининг бўшашиб кетиш хавфи бор. Хўжалик билан шуғулланиш партия комитетлари учун — аввало, хўжаликни бошқарувчи одамлар билан шуғулланиш демакдир. Буни ҳамиша ёдда тутиш керак». Пахта етиштириш, чорва маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва бошқа соҳаларни жадал ривожлантириш учун янгиқўрғонлик коммунистлар партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларни КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари қарорларида илгари сурилган талаблар ва кўрсатмалар асосида олиб боришлари лозим.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ТЎҒРИСИДА

«К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин коммунистик меҳнат тўғрисида» тўплами босилиб чиқди. Унга марксизм-ленинизм асосчиларининг асарларидан коммунистик меҳнат тўғрисидаги асосий фикрлар киритилди.

Китоб тематик принципга биноан тузилган, кириш сўзи, изоҳлар ва предмет кўрсаткичи билан таъминланган. У ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этиш назарияси ҳамда практикасини ўрганувчи кенг китобхонлар оммасига, партия, совет ва хўжалик ходимларига, пропагандистлар ва партия ўқуви системасининг тингловчилари, олий мактабларнинг студентлари ва муаллимларига мўлжалланган.

Тўплам Сиёсий адабиёт нашриётида босилиб чиқди.

(ТАСС).

ИСПАН РАССОМИНИНГ САНЪАТИ

11 май куни Москвадаги Рассомлар марказий уйида очилган кўргазма испан рассоми Карлос Лаарраганинг ижоди билан таништиради. Кўргазма СССР билан Испания ўртасидаги маданий ҳамкорлик планига мувофиқ ташкил этилди.

Экспозицияда қирққа яқин асар бўлиб, уларнинг кўпчилиги рассом юрти Мадриднинг гўзал жойлари ва тарихий ёдгорликларини акс эттирган пейзажлардан иборат.

(ТАСС).

КООПЕРАТОРЛАР СЕМИНАРИ

12 май куни Андижонда Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Закавказье республикалари кооператив савдоси ходимларининг икки кунлик семинари ўз ишини тугатди. Семинар қатнашчилари орттирилган тажрибани ўртоқлашдилар, Қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатиш илғор методлари билан танишдилар, кооператив савдосини янада такомиллаштириш йўлларини муҳокама қилдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ҚАРШИ, 12 май. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда халқ депутатлари Қашқадарё область Советининг сессияси бўлди. Сессияда КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг якунлари ҳамда маҳаллий Советларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненко нутқларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама этилди.

Область ижроия комитетининг раиси Т. С. Сохатов доклад қилди.

Депутатлар областда ерларнинг мелиоратив ҳолати ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилдилар.

Эл соғлиғи — юрт бойлиги

САЛОМАТЛИК МАСКАНЛАРИ

Совет кишиларининг соғлиқ-саломатлигини муҳофаза қилиш ва уларнинг дам олиш шароитларини муттасил яхшилаб бориш Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг доимо диққат марказида турган муҳим социал масалалардан биридир. КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларида совет кишисининг ижодий меҳнат қилишига янада яхшироқ имкониятлар яратиш учун конкрет амалий тадбирлар белгиланди.

Кейинги йилларда республикамиз қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаётида ҳам чуқур социал ўзгаришлар бўлди. Партиямизнинг доимий ғамхўрлиги натижасида уларнинг турмуш даражаси кундан кунга яхшиланиб бормоқда, мароқли дам олиш ва даволанишлари учун қулай имкониятлар яратилмоқда.

Бизда бу соҳадаги ишлар, очиқ эътироф этиш керакки, ўсиб бораётган талаб даражасидан орқада қолган эди. Буни бартараф этиш мақсадида республика колхозлар Совети қошида колхозлараро шифохоналарни қуриш ва улардан фойдаланиш республика бирлашмаси — «Узколхозздравница» тузилди.

Бирлашма ўз эътиборини балансга қабул қилинган бир нечта камқувват шифохоналарни реконструкция қилиш ҳамда уларни ВЦСПС нормалари асосида замонавий медицина асбоб-ускуналари ва малакали медицина кадрлари билан таъминлашга қаратди. Айни вақтда кенг кўламда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авж олдириб юборилди. Бу тадбирларни амалга ошириш учун 1979—1982 йиллар мобайнида бир миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Бирлашма балансидаги шифохоналарни кенгайтириш ва янгиларини қуриш ҳисобига ўринлар сони орта борди. Агар 1978 йили ҳаммаси бўлиб, 3756 киши соғломлаштирилган бўлса, бу кўрсаткич ўтган йили салкам 12 минг кишини ташкил қилди.

Ҳозирги кунда қишлоқларда ҳаммаси бўлиб 7 та санаторий ва битта пансионат ишлаб турибди. Яқин йиллар ичида булар қаторидан Наманган областида «Чортоқ» минерал суви базасида қурилаётган янги 250 ўринли колхозлараро санаторий, шунингдек Самарқанд областида 250 ўринли «Оғалиқ», Хоразм областида 150 ўринли «Шовот» санаторийлари ҳам жой олади.

Деярли барча санаторийлар шифобахш сув манбаига эга бўлган, хушманзара ерларга жойлашган. Саломатлик масканларида дам олиш, даволанишни мукаммал ташкил этиш мақсадида, янги минерал сув манбаларини қидириб топиш ва улардан самарали фойдаланиш борасида катта ҳажмда ишлар олиб борилмоқда.

Кейинги йилларда бажарилган ишлар натижасида Фарғона область Охунбобоев районида таркиби ниҳоятда шифобахш минерал сув қазиб чиқарилди. Шунингдек, Наманган область Тўрақўрғон районидаги «Шаханд» санаторийси территориясида ҳам бажарилган ишлар юқоридагидек қувончли натижа билан якунланди. Фарғона областининг Киров ва Риштон районларидаги колхозлараро санаторийлар территориясида минерал сув қудуғини пармалаш ишлари бошлаб юборилди. Бу йил эса Тошкент областида «Оқ олтин» пансионати ва Бухоро областида «Ситораи Моҳи-Хосса» зонасида ҳам шундай ишлар бошланиши планлаштирилган.

Ҳозирги кунда республиканинг турли бурчакларида умумий қиммати 16,5 миллион сўм бўлган ўн битта объектда қурилиш-монтаж ишлари олиб борилмоқда. 1981—1985 йилларга мўлжалланган қурилиш ишлари планига мувофиқ, беш йиллик охирида 1350 ўринга эга бўлган саломатлик масканлари фойдаланишга қабул қилиниб, бирлашма қарамоғидаги шифохоналар умумий қуввати 2150 ўринга етказилади.

Шунингдек, Тошкент область Бекобод районида қурилиш тугалланаётган ва Сирдарё областида ишга туширилган «Шифокор» каби оромбахш масканлар базасида колхозчиларнинг фарзандлари учун ёз ойларида соғломлаштириш комплекслари ташкил қилиш кўзда тутилаётир. Айнан шундай комплекслар Фарғона область Охунбобоев ва Ёзёвон районларида «Роҳат», «Гулшан» колхозлараро пионер лагерлари базасида ҳам қурилмоқда.

Қурилиш-монтаж ишларининг бош пудратчиси «Узколхозстрой» бирлашмаси бўлиб, бу ташкилот юқорида айтиб ўтилган хайрли ишларга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Бажарилаётган ишларда айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас, аммо улар ўзаро таҳлил асосида бартараф қилинаётир. Айни вақтда катта ҳажмда лойиҳа-қидирув ишлари ҳам олиб борилмоқда. Бирлашма ўз фаолиятини илмий асосда ташкил қилишга алоҳида аҳамият бермоқда. Масалан, Н. А. Семашко номидаги республика Курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институти билан мустаҳкам алоқалар яхши самара бермоқда.

Республиканинг гўзал табиати ва унинг бой ер ости шифобахш сув ҳавзаларидан кишилар саломатлиги йўлида янада самарали фойдаланиш мақсадида кенг миқёсдаги илмий асосланган, истиқболли программа ишлаб чиқиш мўлжалланаётир. Дала меҳнаткашларининг санаторий ва курортларда мароқли ҳордиқ чиқариб, даволанишга бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш бирлашма коллективининг эзгу ниятидир.

М. РАСУЛОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги колхозларда ишни ташкил қилиш Бош бошқармасининг бошлиғи.

Р. АМИНЖОНОВА,
«Узколхозздравница» республика бирлашмаси раиси.

ФАНИМИЗНИНГ ОЙДИН ЙЎЛИ

Академик К. И. Скрябин номидаги Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институти қишлоқ хўжалик фанини ривожлантиришда эришган катта муваффақиятлари учун ва ташкил этилганига эллик йил тўлиши муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган эди. Ана шу қутлуғ юбилейдан кейин ўтган саккиз йил ичида унинг илмий коллективи ветеринария фани ва мамлакат чорвачилиги равнақида янги саҳифалар битди.

Айниқса кейинги уч йил КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари тарихий қарорларини, СССР Озиқ-овқат программаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII ва IX пленумлари қарорларини рўёбга чиқариш учун фидокорона кураш, янги илмий очимлар яратиш ва уларни амалиётга татбиқ этишда улкан ғалабалар даври бўлди. Агар ўнинчи беш йилликда йилига 105 илмий тавсия эълон қилинган бўлса, ўн биринчи беш йилликнинг ўтган уч йилида эса бундай тавсиялар 128 тага етди. Шундан ўн тўққизтасига ихтирочилик гувоҳномалари олинди.

Ана шу ютуқларни ишлаб чиқаришга жорий этишдан республикада йилига йигирма миллион сўм иқтисодий самара кўрилмоқда. Ветеринария фанининг равнақи учун сарфланаётган ҳар бир сўмнинг қайтими ўн беш сўмни ташкил этаётир.

МАЪМУРЧИЛИК МАНБАИ

Фанни ишлаб чиқаришга яқинлаштириш мақсадида Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институтини Тошкент шаҳридан Самарқанд районидаги Тайлоқ қишлоғига кўчирилган 1959 йилда унинг ихтиёрида соҳага мослаштирилмаган учта кўримсиз иморат, озгина илмий ходимлар бор эди. Институтнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, бир замонавий лаборатория ҳамда ишлаб чиқариш бинолари қуриш, энг муҳими малакали илмий кадрлар тайёрлаш вазифаси кўндаланг турар эди. Республика партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги, яқиндан кўрсатган ёрдами туфайли бу жуда катта тадбирлар муваффақиятли ҳал этилди.

Ҳозир институтнинг 75 гектар территориясининг ҳар томонига қараманг, дил яйрайди, кўз қувонади. Унинг замонавий кўп қаватли бинолари Тайлоқ ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Олти бўлимда бирлашган йигирма лаборатория — илмий текшириш ва ишлаб чиқариш комплекси, институт ҳузуридаги ишлаб чиқариш тажриба-экспериментал хўжалиги энг сўнгги замонавий, мукаммал асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Қатор уй-жой бинолари, икки қаватли замонавий болалар боғчаси ва ўрта мактаб бор, институт территориясидаги алоқа бўлими, кинотеатр, умумий овқатланиш ҳамда савдо комплекси меҳнаткашлар хизматида.

Хуллас, илмий изланиш ва маданий-маиший ҳордиқ чиқариш учун эндиликда барча шароит муҳайё. Бугунги кунда институтда 136 илмий ходим, шу жумладан 9 фан доктори, 76 фан кандидати, хўжалик шартномаси асосида ишлаётганлар билан қўшиб ҳисоблаганда эса жами тўрт юзга яқин киши фидокорона фаолият кўрсатаётир. Шуни алоҳида мамнуният билан таъкидлаш жоизки, бизда илмий изланишлар кўлами бир неча баравар кенгайди, олимларимизнинг фанга қўшаётган илмий янгиликлари, чорвачилик равнақидаги ҳиссалари республикамиз ҳамда Иттифоқимиздагина эмас, балки чет мамлакатларда ҳам маълум.

Тадқиқотчиларимиз олдига қишлоқ хўжалиги ҳайвонларида учрайдиган барча тур касалликлар, биринчи навбатда, моллардан одамларга юқадиган касалликларнинг олдини олиш ҳамда юксак ветеринария санитарияси сифатини ошириб, чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтиришга хизмат қиладиган такомиллашган янги усул ва методларни яратиш ҳамда ишлаб чиқаришга жорий этишдек умумдавлат аҳамиятига эга бўлган вазифалар қўйилган. Бу улуғвор вазифаларни муваффақиятли уддалаш учун В. И. Лениннинг одамлар ақли табиатда кўп ажойиб-ғаройиб нарсаларни кашф этган ва ҳали яна кўп нарсаларни кашф этиб, табиатда ўз ҳукмронлигини орттириб боради деган доҳиёна башоратига амал қилган ҳолда илмий изланяпмиз.

Институт маъмурияти ва партия ташкилоти илмий ходимлар ва бутун коллектив диққат-эътиборини КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII, IX пленумлари қарорлари асосида илмий-тадқиқот ишларининг янги форма ва методларини излаб топишга, илмий ютуқларни турмушга татбиқ этишда юқори самарадорликни таъминлашга қаратмоқда. Мамлакат Озиқ-овқат программасида белгиланган чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун илмий асосда ҳисса қўшиш мақсадида ветеринария фанининг ролини оширишга қаратилган комплекс тадбирлар асосида саккиз проблема бўйича (шундан иккитаси СССР Фан-техника давлат комитети томонидан тасдиқланган), қолаверса хўжалик шартномаларига асосланган бир қанча темалар бўйича илмий ишлар олиб борилаётир.

Олимларимиз диққат-эътибори чорвачиликда учрайдиган энг хавфли юқумли ва юқумсиз касалликларга қаратилган. Институтнинг илмий ютуқлари асосида республика областларида касалликларга чалинган чорва молларни соғайтириш комплекс тадбирлари ишлаб чиқилган. Худди шу масалаларда комплекс ветеринария хизмати кўрсатиш юзасидан институтимиз Иштихон районини оталиққа олган. Тузилган тадбирларга кўра, райондаги чорвачилик комплекси, «Муродобод», Энгельс номли колхозлар ва бошқа хўжаликларда қизғин иш олиб борилаётир.

Бундан ташқари институт ташаббуси билан кейинги йилларда илмий ишларда янги йўналиш очилди: бу жуда кўп миқдорда фойдаланилмай келинган ресурслар — деҳқончилик маҳсулотларининг иккинчи даражали қисми билан саноат корхоналари чиқиндиларига ветеринария-санитария йўли билан ва токсикологик баҳо бериш бўйича илмий асосланган йўлдир. Токсикология лабораторияси илмий ходимлари сомон, дони олинган маккажўхори сўтаси, қамиш, ғўзапоя, пахта тозалаш ва кўн заводлари чиқиндиларини ферментлар билан қайта ишлаб, чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлашнинг қўшимча, истиқболли йўлини очиб бердилар. Бунда бошқа илмий муассасалар олимларининг ҳам ҳамкорлиги бор, албатта.

Юқумсиз касалликларни ўрганиш лабораторияси мудири, ветеринария фанлари кандидати В. А. Палиев раҳбарлигида ишлаб чиқилган тавсия ҳам диққатга молик. Бир ёш бузоқ нормал ривожланиши учун саксон кунда уч юз литр сут ичиши керак. Янги тавсияга кўра, йўнғичқани махсус машинадан ўтказиб, унинг ширасига ҳар хил тўйимли моддалар — макро ва микроэлементлар аралаштирилса, табиий сут ўрнини босадиган сифатли озуқа ҳосил бўлади. Шу усулни қўллаиб, бузоққа бериладиган сигир сутининг ярми иқтисод қилинганда ҳам жуда катта фойда кўрилади. Бу тавсия Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги томонидан маъқулланган.

Ёш молларда учрайдиган колибактериоз, салмонеллёз сингари юқумли касалликларга қарши яратилган вакциналар ва зардобдан фойдаланиш яхши йўлга қўйилганлиги натижасида республикамизда ҳар йили 2,5—3 миллион бош қўй, бузоқ ва чўчқа эмланиб, касалликлар олди олинмоқда. Шунингдек, паррандалардаги колибактериозга қарши ишлатиладиган вакцина ҳам яхши самара бераётир. Бунда профессор И. Д. Бурлуцкий ҳамда ветеринария фанлари кандидати О. Ҳошимовларнинг хизматлари катта.

Эришилган илмий ютуқлардан яна бири турли гижжа касалликларига қарши группа усулида даволаш ҳамда унинг олдини олиш учун ишлатиладиган махсус препаратларнинг яратилишидир. Бу усул ветеринария мутахассислари меҳнат унумдорлигини камида йигирма баравар оширади. Гельминтолог олимларимиз бу методни ишлаб чиқаришга жорий этишда ҳам активлик кўрсатишаётир.

Республикада анчагина кенг тарқалиб, чорвачиликка зарар етказиб келаётган бруцеллёз ҳамда туберкулёзнинг олдини олиш схема ва воситалари ҳамда бу касалликларга қарши курашишнинг комплекс илмий плани яратилган. Уларни қўлланиш туфайли кейинги йилларда Андижон, Бухоро, Навоий ва Самарқанд областлари, Қорақалпоғистон АССРдаги талайгина хўжалик чорва моллари тўла соғломлаштирилди. Ёш молларда профилактик мақсадларда ўтказилган БЦЖ вакцинаси синови ҳам яхши натижа бераётир. Ўрни келганда таъкидлаш керакки, жамоат чорвачилигининг соғломлиги, унинг равнақи учун кураш бу фақат чорвадорларнинггина эмас, балки бутун жамоатчиликнинг ишидир.

Лаборатория мудири В. Т. Плотников раҳбарлигида колибактериоз, сальмонеллёз каби касалликларга қарши курашиш учун махсус вакцинация режими вужудга келтирилди. Ветеринария фанлари кандидати П. С. Рогожиннинг катта ҳиссаси сингган бу метод билан бир йўла 4—5 хил касалликка қарши эмлаш тадбири бажарилади. Махсус лабораторияда нафақат моллар, балки инсон учун ҳам хатарли бўлган лейкоз касаллиги чуқур ўрганилаётир. Паррандалар касалликларини ўрганишга ҳам эътибор кучайди.

Қорамоллар зотини яхшилаш қон паразитар касаллигининг олдини олишга ҳам боғлиқ. Кейинги йилларда институтда ана шу касалликка қарши курашда катта самара берадиган препарат яратилди ва уни кенг қўлланиш билан касалликнинг тарқалишига йўл қўймаслик чоралари кўрилди. Профессор Т. Раҳимов раҳбарлигида амалга оширилган бу тадбир зотли моллар сонини кўпайтириш, урчитишни яхшилаш эвазига маҳаллий моллар подасини деярли зотли молларга айлантириш, қорамоллар маҳсулдорлигини қарийб икки баравар ошириш имконини берди.

Самарқанд давлат университети ва қишлоқ хўжалиги институти олимлари билан ҳамкорликда Самарқанд областининг турли иқлим зоналарида тупроқ, ўсимликлардаги, жониворлар жунининг таркибидаги микроэлементларни ўрганиш асосида тўлақонли рацион билан боқиш сигирларнинг қисир қолишини бирмунча камайтиражаги исботлаб берилди. Зоогигиена қонун-қоидалари асосида чорвачилик комплекслари ва оддий фермаларда микроиқлим хусусиятлари чуқур ўрганилмоқда. Ёш олим Е. Р. Каспаров яратган газ билан ишлайдиган махсус агрегат Иттифоқ миқёсида синовдан муваффақиятли ўтди. Чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикаларида юқумли касалликларга қарши шу объект муҳитига салбий таъсир этмаган ҳолда дезинфекция ўтказишда бу агрегат жуда қўл келаётир. Зоогигиена лабораторияси мудири, ветеринария фанлари кандидати Ш. Рўзиев Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти олимлари билан ҳамкорликда Ўзбекистон шароитига тўла мослаштирилган қорамолчилик комплекси лойиҳасини яратди.

Ҳозир қоракўлчилик хўжаликларида гельминтоз касалликларига қарши кураш муваффақиятли бормоқда. Бунда ҳам группа усулида даволаш юксак самара бермоқда.

Шу ўринда баъзи мулоҳазаларимиз ҳам бор. Сир эмаски, узоқ изланишлар, тажрибалар, меҳнат машаққатлари эвазига лабораторияда туғиладиган ҳар бир янгилик ҳаётга йўлланма олиб, ишлаб чиқаришга жорий этилгунга қадар бемалол беш-олти йил ўтади. Демак, шу даврда эришиш мумкин бўлган катта бойликнинг йўли тўсилади. Чунки илмий асосланган тавсия ва янгиликларни дадил, изчил жорий этиш чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни йилига 15—20 процентга кўпайтириш мумкинлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Шунинг учун беҳуда ўтадиган ўша муддатни кескин камайтириш лозим деб ҳисоблаймиз. Бунга эришиш учун эса республикада махсус комиссия тузилиб, яратилган янги вакцинани унинг рухсати билан ишлаб чиқаришга дарҳол жорий этишга йўл очилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш, илмий тавсияларни жорий этиш самарадорлигини ошириш ҳамда ветеринария билимларини кенг пропаганда қилиш мақсадида институт томонидан 1983 йилнинг ўзида республика областлари ва хўжаликларида 120 дан ортиқ семинар, илмий советнинг кўчма мажлислари ўтказилди. Шу йил апрель ойининг бошларида Самарқанд областидаги Иштихон районида ҳамда Сурхондарё областида ўтказилган илмий-амалий семинарлар мамлакат Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш учун чорвачилик хўжаликларида ветеринария хизматини тубдан яхшилаш вазифаларига бағишланди.

Замонавий, илғор текшириш методикасини мукаммал ўзлаштирган Ўрта Осиёдаги энг йирик илмий даргоҳлардан бири бўлмиш институтимиз ҳозирги пайтда Иттфоқимиздаги 26 илмий муассаса билан мустаҳкам алоқада иш кўрмоқда. Бизда кейинги йилларда республика, Бутуниттифоқ ва жаҳон аҳамиятига молик семинар-кенгаш, конференция ҳамда симпозиумлар бўлиб ўтди. Чет мамлакатлар олимлари билан илмий алоқа йилдан йилга кучайиб бораётир.

Илмий кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор қилинмоқда. Кейинги уч йилда 26 киши кандидатлик, 3 киши эса докторлик диссертацияларини муваффақиятли ёқлади. Республикамиз ва Ўзбекистон Компартияси шонли 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда иқтидорли, илмий даражали олимлар сафи яна ўн кишига кўпаяди.

Э. ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институти директори, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Хайрулла САЙДИЕВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Пайариқ район партия комитетининг биринчи секретари Хайрулла Сайдиев 12 майда 48 ёшида тўсатдан вафот этди.

Х. Сайдиев 1936 йил 21 июнда Самарқанд область Пайариқ районида колхозчи оиласида туғилди. 1961 йилдан КПСС аъзоси эди. Ўз меҳнат фаолиятини 1959 йилда ўрта мактаб ўқитувчилигидан бошлади. 1961-1963 йилларда комсомол ишида бўлди. 1963 йилда партия ишига ўтди. Пайариқ район партия комитети ташкилий бўлими мудирининг ўринбосари, бўлим мудири, район партия комитетининг иккинчи секретари, Самарқанд область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг инструктори бўлиб ишлади. 1972 йилдан 1975 йилгача халқ депутатлари Самарқанд область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари лавозимида хизмат қилди. Х. Сайдиев 1976 йилдан умрининг охиригача Пайариқ район партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлади.

Унинг ташкилотчилик қобилияти, партия раҳбарига хос юксак фазилатлари ана шу лавозимда тўлароқ намоён бўлди. Х. Сайдиев топширилган вазифага нисбатан катта масъулият билан ёндашар, партия сиёсатини ҳаётга татбиқ этиш ишида мунтазам равишда ташаббускорлик, қатъият ва собитқадамлик кўрсатарди. Ўзига нисбатан юксак талабчанлик, принципиаллик, камтарлик, одамларга ғамхўрлик ва диққат-эътибор билан муносабатда бўлиш унга хос хусусиятлар эди. Ана шу фазилатлари туфайли у район ва область коммунистлари ўртасида обрў-эътибор ва ҳурмат қозонди.

Х. Сайдиев Ўзбекистон Компартиясининг XX съездида Марказий Комитет аъзолигига сайланди. У халқ депутатлари Пайариқ район ва Самарқанд область Советлари депутатлигига бир неча марта сайланган эди.

Партия ва ҳукумат Х. Сайдиевнинг хизматларини юксак баҳолади. У Октябрь Революцияси, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва медаллари билан мукофотланган эди.

Ажойиб коммунист, совет халқининг содиқ фарзанди, самимий инсоннинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий сақланади.

И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Ғ. Ҳ. Қодиров, Ю. П. Максимов, В. К. Михайлов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, В. А. Головин, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, У. У. Умаров, Р. С. Ашуралиев, П. М. Абдураҳмонов, Е. Е. Березнков, А. М. Муҳаммадқулов, Ҳ. Н. Нормуродов, С. Ҳ. Ҳамроқулов, О. Нафасова, А. А. Сатторов, Х. Тўраев, У. Митонова, Т. Рўзимуродов.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

БЕЛЬГИЯ ПАРЛАМЕНТИДА

БРЮССЕЛЬ. Бельгия парламентидаги демократик оппозиция Американинг 48 та қанотли ракетасини жойлаштириш тўғрисида Пентагон мамлакатга тиқиштираётган масалада ҳукуматнинг ҳаракатларини қаттиқ танқид қилди.

Миллий мудофаа министрлигининг шу йилги бюджети юзасидан сенатда бошланган мунозаралар чоғида оппозициядаги партияларнинг вакиллари маъмурлар Флоренндаги ҳарбий ҳаво кучлари базасида Американинг биринчи бўлиб зарба уришга мўлжалланган ракета-ядро қуролини қабул қилиб олишга тайёргарлик кўраётганликларини қораладилар. Миллий мудофаа министрлигининг шу йилги бюджетини 99,7 миллиард Бельгия франки миқдорида тасдиқлаш мўлжалланмоқда. Социалистик партия (фламандлар)нинг сенатдаги фракцияси раиси Ж. Вайнинкс қанотли ракеталар жойлаштирилишига қатъиян қарши чиқди. У бельгияликлар Америка ҳарбий хизматчиларидан биринчи группаси Флореннага келишига розилик берган ўнг марказчилар ҳукумати ўтказаётган йўлдан ташвишланаётганликларини таъкидлади.

(ТАСС).

ТИНЧЛИК ГАРОВИ

Бундан 29 йил муқаддам, 1955 йилнинг 14 май куни халқ Польшасининг пойтахтида имзоланган ва тарихга Варшава Шартномаси Ташкилоти номи билан кирган қардош социалистик давлатларнинг сиёсий ва ҳарбий иттифоқи ҳам фақат мудофаа нуқтаи назаридан тузилган эди.

Маълумки, уруш тугашидан 4 йил ўтгач, агрессив НАТО блоки тузилди ва унинг асосий тиғи социалистик давлатларга қарши қаратилди. Ушбу блокнинг бутун 35 йиллик шармандали тарихи, амалга оширган ишлари ва ҳозирги фаолияти НАТО генераллари ва дипломатларининг ушбу қора ниятларини исботлаб турибди. Американинг Першинг-2 ва қанотли ракеталарининг Ғарбий Германия, Италия ва Англия ерларига келтирилиши ҳам НАТОнинг тинчликка қарши қилган жиноий ишларидан бири бўлди.

Тинчлик ва қуролсизланиш социализм идеалидир. Бу ҳаёт ҳақиқати аксиомадир. Лекин шу билан бирга социализмга қарши империалистик кучлар янги-янги ҳужумлар қилаётган, унинг йўлларига саноқсиз тўсиқлар қўяётган эканлар, қардош социалистик мамлакатлар социализм ғалабаларини, тинчликни сақлаб қолиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. **«Агар енгиб чиққан партия,** — деб ёзган эди Ф. Энгельс, — **ўз меҳнатининг самарасидан маҳрум бўлишни истамаса, у реакционерларга даҳшат солувчи қурол воситаси билан ўз ҳукмронлигини сақлаб туриши лозим».** Социализм ва тинчликнинг қалқони ва ҳимоячиси сифатида вужудга келган Варшава Шартномаси ана шу муқаддас вазифасини шараф билан адо этмоқда.

Агар НАТО блоки халқлар хавфсизлиги ва тинчлигига тинмай таҳдид қилаётган, фақат агрессив мақсадларни кўзлаётган бўлса, Варшава Шартномаси тузилган кунидан бошлаб социализм ютуқлари, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини сақлаб қолишга холис хизмат қилмоқда. Жумладан, Варшава Шартномаси ташкилоти иштирокчилари фақат кейинги йилларда қатор тинчлик ташаббуслари билан чиқдилар. Европани тинчлик ва ҳамкорлик қитъасига айлантириш, ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатларини давом эттириш тўғрисида шартнома тузиш, Европада стратегик ядро қуролларини кескин қисқартириш тўғрисидаги таклифлар шулар жумласидандир.

Яқинда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар тинчлик ва хавфсизлик манфаатларини кўзлаб, янги қадам қўйишга қарор бердилар. 1984 йил 7 май куни улар ўртасидаги келишувга мувофиқ Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг НАТОга аъзо бўлган давлатларга ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатларини давом эттириш тўғрисида шартнома тузиш хусусидаги Мурожаатномаси топширилди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўз Мурожаатномасида НАТОга аъзо бўлган давлатлар олдига кўп томонлама асосдаги маслаҳатлашувларга ўтиш тўғрисидаги таклифни қўйдилар, иккала ҳарбий сиёсий иттифоққа аъзо бўлган давлатлар, шунингдек, бошқа барча манфаатдор Европа давлатлари бу маслаҳатлашувларда қатнашишлари мумкин бўлур эди.

Ядро фалокати хавфи туғилган ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар билан НАТОга аъзо бўлган давлатлар ўртасидаги ишончсизликни камайтира оладиган, кескинликни юмшатишга, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклаша оладиган энг зарур таъсирчан чоралар кўрилиши лозим. Шунинг учун ҳам Европа ва жаҳон жамоатчилиги Варшава Шартномаси аъзоларининг янги тинчликсевар ташаббусини якдиллик билан қувватлаб чиқдилар.

Мана 29 йилдирки, Варшава Шартномаси социализм, тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг ишончли посбони бўлиб турибди. Унинг қўйган ҳар бир қадами халқлар тинчлигини мустаҳкамлаш, ишонч ва ҳамкорликни кучайтириш томон қўйилган қадамлар бўлмоқда.

Т. СОЛИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» халқаро шарҳловчиси.

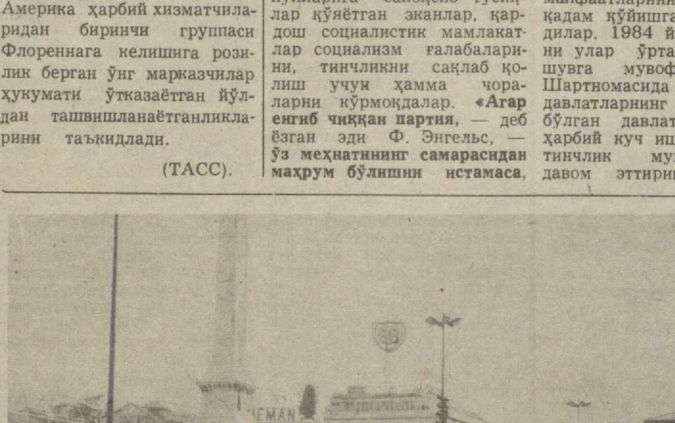

Объективда Португалия. Португалиянинг пойтахти мамлакатнинг асосий порти ҳамда саноат маркази ҳисобланади. Суратда: шаҳарнинг марказий майдонларидан бири тасвирланган.
О. Петрова фотоси (ТАСС).

ФАЛАСТИН ПРОБЛЕМАСИНИ ОДИЛОНА ҲАЛ ЭТИШ УЧУН

ТУНИС. Араб халқлари Яқин Шарқда Фаластин халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминлашга ва босиб олинган барча араб территорияларидан Исроил қўшинлари олиб чиқиб кетилишига асосланган мустаҳкам ҳамда адолатли тинчлик ўрнатилишига интилмоқдалар. Араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари Ш. Клиби бу ерда сўзлаган нутқида ана шуларни айтди. У Фаластин проблемаси бутун Яқин Шарқ можаросининг асоси эканлигини ва айни шу боисдан араблар унинг одилона ҳал этилиши учун курашаётганликларини уқтириб ўтди. Тель-Авив фаластинлик араб халқининг мустақил, тўла суверенитетли ватанга бўлган ҳуқуқини эътироф этмас экан, регионда тинчлик ўрнатилмайди, деб таъкидлади Ш. Клиби.

(ТАСС).

АҚШ ХАЛҚАРО ТЕРРОРИЗМ СИЁСАТИНИ ЎТКАЗМОҚДА

ТРИПОЛИ. Ливия революциясининг раҳбари М. Каддафий империалистик давлатларни, аввало Қўшма Штатларни халқаро терроризм сиёсатини ўтказишда айблади. Империализм кучлари, асосан АҚШ маъмурияти, деди у чет эллик журналистлар билан суҳбатда, Ливия халқи осойишта ва бахтиёр яшашига йўл қўймасликка уринмоқдалар, Ливия жамахириясига ҳужум қилиш режаларини тузмоқдалар.

Ливия, деб таъкидлади М. Каддафий, ҳеч кимга ҳужум қилмоқчи эмас, аммо ўзини-ўзи ҳимоя қилиш тўла ҳуқуқига эгадир. Ливия раҳбари яқинда Триполида содир бўлган воқеага тўхталиб, зарарсизлантирилган террорчилар АҚШ, Англия ва Суданда тайёргарликдан ўтиб, Ливия гражданларига нисбатан қўпорувчилик ҳужумларини амалга ошириш учун Ливияга юборилганликларини уқтириб ўтди.

(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ҚИММАТЧИЛИК

Туркияда қимматчиликнинг тез ўсиб бораётганлиги сабабли мамлакат меҳнаткашларининг турмуш шароитлари доимо ёмонлашмоқда. ТХА маҳаллий ахборот агентлигининг хабар беришича, кейинги ўн йил ичида энг зарур молларнинг нархи йигирма етти баравар ошган. Яқиндагина нон, ёғ, гўшт, қанд-шакар, гуруч ва чой сингари озиқ-овқат маҳсулотлари ўрта ҳисобда яна 20 процент қимматлашган. Шу билан бирга ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақи жуда секинлик билан кўпаймоқда. Бу эса уларнинг яшаш шароитларини янада кўпроқ мушкуллаштирмоқда.

Турк матбуотининг ёзишича, мамлакат дуч келаётган жиддий социал-иқтисодий проблемаларга унинг Ғарб мамлакатларига қарамлиги ўсиб бораётганлиги сабаб бўлаётир. Империалистик кредиторлар ўз ёрдамларини бир қанча асоратли талаблар билан, шу жумладан турк лирасини ҳар йили девальвация қилиш билан шартлаб қўйган. Натижада бултур пулнинг қадрсизланиши 40 процентдан зиёд ошди. Бу йил эса турк экспертларининг тахминларига қараганда янада кўпроқ ўсиши мумкин.

САВОДСИЗЛИК

Форс кўрфази мамлакатларида саводсизлик ҳамон жиддий проблема бўлиб қолмоқда. Рейтер агентлиги мухбирининг расмий маълумотларига кўра, Саудия Арабистони, Қувайт, Бирлашган Араб Амирликлари, Баҳрайн, Уммон ва Катарда аҳолининг 40 процентдан 60 процентигача бўлган қисми ўқиш ва ёзишни билмайди. Бу эса барча соҳада чет эл малакали ишчи ва техникларига қарам бўлишни мажбурий қилиб қўяётир. «Қора олтин» қазиб чиқаришда катта даромад олаётган бу мамлакатларнинг маъмурлари социал-иқтисодий соҳага кўпроқ маблағ ажратишга кам эътибор бермоқдалар.

ЎҒРИЛИК

Парижлан олинган бир хабарда кейинги пайтларда пойтахтдаги табиат тарихи музейидан унинг кўпчилик экспонатлари ўғирланаётганлиги қайд этилади. Яқинда бандитлар музей биносига бостириб кириб, махсус шишадан ясалган вольерни уриб синдирганлар ва вазни 30 килограммдан ошадиган тўрт метрлик илонни ўғирлаб кетганлар. Бу табиат тарихи музейида бир ҳафта ичида юз берган тўртинчи шундай ўғирлик бўлди. Бундан бир неча кун илгари ҳам ўғрилар тропик Америка ўрмонларида яшайдиган ва ҳар бири бир ярим метр келадиган учта илонни шиша вольери билан биргаликда ўғирлаганлар. Бу илонларнинг териси чиройли бўлгани учун бозорда ғоятда қиммат туради.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МЕҲНАТОБОД САБОҚЛАРИ»

Газетанинг шу йил 5 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақоласига СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДАН қуйидаги жавоб олинди:

— Мақола область партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинди, унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Ҳақиқатан ҳам «Голодностепстрой» бўйича 1982—1983 йилларда пахта тайёрлаш плани бажарилмади. Ҳосилдорлик пасайиб кетди. Янги совхозларни комплекс равишда қуриш таъминланмади. Совхозларга қарашли экинзорларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан белгиланган тадбирлар сусткашлик билан бажарилаётир.

Йўл қўйилган нуқсонларни тугатиш чоралари кўрилмоқда. Зовур-дренаж тармоқлари тозаланиб, ёпиқ горизонтал тармоқлар тартибга келтирилмоқда. Бу борадаги ишларга 29 та экскаватор, 15 та дренажларни ювиш агрегати, 48 та скрепер ва бошқа хил техника воситалари сафарбар этилди. Фойдаланиб келинаётган ва янги ўзлаштирилиб қишлоқ хўжалик оборотига киритилган ерларнинг шўрини ювиш, унумдорлигини оширишга алоҳида аҳамият берилаётир.

Область партия комитетининг бюроси «Голодностепстрой» бошқармаси раҳбарлари, биринчи галда унинг бошлиғи Б. Хоназаров йўл қўйилган нуқсонларни тезкорлик билан бартараф этиш, совхозларни комплекс ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини оширишда шахсан масъулиятли эканликларини алоҳида таъкидлади.

Меҳнатобод районида пахта ва бошқа хил маҳсулотлар етиштириш, давлатга сотиш планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратилган тадбирлар белгиланди.

«Меҳнатобод сабоқлари» танқидий мақоласига «Главсредазирсовхозстрой» бош бошқармасидан ҳам жавоб олинди. Унда таъкидланишича, мақолада тилга олинган нуқсонлар тўғрилиги эътироф этилди. Юз берган ташвишли аҳволни бартараф этиш, Меҳнатобод районидаги қўриқ совхозларга қарашли ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, пахта ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтиришга тааллуқли тадбирлар ишлаб чиқилиб, коллегияда тасдиқланди.

Белгиланган тадбирларни изчиллик билан амалга оширишга киришилди. Район совхозларига қарашли ерлар капитал ва жорий планировка қилинмоқда. Тупроқ қатламини чуқур ҳайдаш, ёпиқ горизонтал дренажлар ремонти кучайтирилмоқда. Ернинг шўрини ювиб, донадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилаётир. 1984 йилда уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишига 7 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда.

Ахборот

Конкурс ғолиблари

● Тўқимачилар маданият саройида маиший хизмат усталарининг анъанавий ўн биринчи Наманган область конкурси бўлиб ўтди.

Фотографлар, нақшкорлар, қирқувчилар, ўйиб гул солувчилар, мебелчилар, тикувчилар ўз санъатларини намойиш этишди.

Тикувчи усталар баҳор ва ёзда кийиладиган эркак ва аёллар кийимлари моделларини намойиш қилишди. Область марказидаги «Шодлик» ательеси ва «Наманган» маиший хизмат уйининг моделчи-бичувчилари А. Нурматов ва И. Сулаймонов, «Швейтрикотажбит» область бошқармасининг моделчи-экспериментатори Э. Жабборовларнинг ишлари энг яхши деб топилди.

Сартарошлар конкурсига кўплаб ихлосмандлар келишди. Эркак сартарошлар ўртасида «Маданият» маиший хизмат комбинатининг устаси Т. Шарипов, аёл сартарошлар ўртасида Совет район ишлаб чиқариш бошқармасининг устаси М. Косирева биринчи ўринни олишди.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

Далалар яшнамоқда

● Қашқадарё область Ғузор районидаги Шерали массиви ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилаётир.

Бу ерда сув таъминотини янада яхшилаш мақсадида яқинда «Дружба» насос станцияси қуриб битказилди. Станцияда учта замонавий агрегат ўрнатилди.

Мазкур обиҳаёт иншоотини муддатидан илгари қуриб битказишда «Кашкадарьяводстрой» трестининг «Пачкамар», «Эскиангарканалстрой» тресги ва «Узэлектрострой»нинг 9-механизациялашган кўчма колоннаси азамат бунёдкорлари алоҳида жонбозлик кўрсатиб ишладилар.

«Дружба» насос станцияси Шерали массивида 7,5 минг гектар қўриқ ерни сув билан таъминлайди.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Пири бадавлатларимиз

БАХТИЁРЛИК НАШИДАСИ

Яқинда Улуғ Ватан уруши ветерани Ўроқ Жалиловнинг ҳовлиси фарзандлари, куёвлари, келинлари, набиралари, қариндош-уруғлари билан гавжум бўлди. Ота-онасидан етти ёшида етим қолиб, опалари тарбиясида вояга етган Ўроқ аканинг ёшлигини опаси Ойтўра ая, янгаси Бодом аялар бир-бир эслашди. Ўн саккиз ёшли йигитнинг Ашхободда солдат кийимида, пилоткасига беш қиррали юлдуз тақиб тушган сурати сақланмоқда. Уни Бодом ая Ўроқ Жалилов армия хизматидан қайтгунча сандиқда сақлади. Кейин эгасининг ўзига топширди. Эндиликда сурат уйнинг тўрида турибди. Набиралар бобосининг ёшлигини кўриб, фахрланиб қўйишади.

Ўроқ ака тинч қурилиш даврида ҳам ўзига хос фидойилик билан меҳнат қилиб келмоқда. Оддий ишчи, район маҳаллий саноат комбинатида цех бошлиғи, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасида товаршунос, 1971 йилдан буён эса шу бирлашмада директор ўринбосари бўлиб ишлаяпти. Район хўжаликларини янги техникалар, асбоб-ускуналар, эҳтиёт қисмлар билан етарли равишда таъминлаб туриш унинг зиммасига юкланган. У бу ишни виждонан, ҳалоллик билан уддалаб келаётир.

Ўроқ ака пири бадавлат оиланинг бошлиғи. 16 нафар фарзанди бор. Умр йўлдоши Хурсанд ая Жалилованинг кўксида Қаҳрамон она нишони порлаб турибди. Ўроқ ака ва Хурсанд аяларнинг 32 нафар бири-биридан ширин набиралари бор. Буви ва бобо улар даврасида яйраб кетишади.

Ўроқ ака Волхов фронти жангчиларининг Ватанимиз пойтахти Москвада бўлган учрашувида қатнашди. Учрашувда ана шу фронтнинг армия генераллари, офицерлари, старшина ва сержант состави қатнашган эди. Улар уруш давридаги мисли сиз қаҳрамонликларни, жангда ҳалок бўлган дўстларини бир-бир эслашди. Москвадаги ва бошқа бир нечта катта шаҳарлардаги қаҳрамонлар қабрига гулчамбарлар қўйишди. Бир-бирларига эсдаликлар ёзиб беришди.

— Ватанимиз осмонининг мусаффолиги учун куч ва ғайрат билан тер тўкиш керак, — дейди Ўроқ ака.

Ў. Жалилов билан бир вақтда жангга Яккабоғдан кўпчилик кетганди: Эшонқул Эрдонов, Норқул Саидов, Маҳмуд Саидмуродов... Жангчиларнинг жуда кўпчилиги қайтишмади. Уларнинг барчаси навқирон йигитлар эдилар. Буюк ғалабага ҳисса қўшган Ўроқ Жалилов миллионлаб совет кишилари қатори дунёда тинчлик бўлишини истайди. Партия ва ҳукуматимизнинг тинчликсеварлик сиёсатини қўллаб-қувватлайди.

Ў. ҒОИИБНАЗАРОВ,

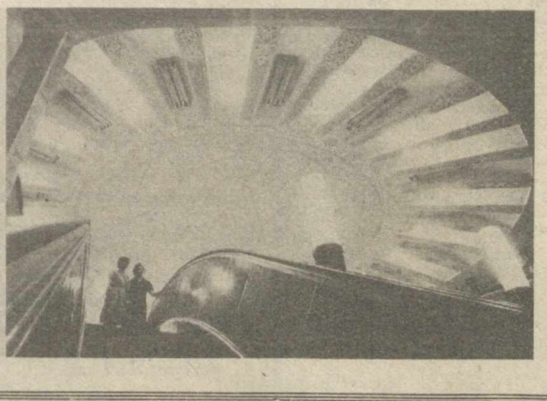

В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитени ишга туширилганига қарийб етти йил бўлди. Бу давр ичида 500 миллиондан зиёд йўловчи ташилди. Метрополитен коллективи ишда юқори натижаларга эришганлиги учун олти марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Ҳозир метрополитенчилар республикамиз юбилейига қадар «Юксак маданиятли ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган корхона» номини олиш учун курашмоқдалар.

Суратларда: 1. Метрополитеннинг ахборот-ҳисоблаш марказида. 2. «Халқлар дўстлиги» станцияси вестибюлининг кўриниши.

Ш. Иброҳимов фотолари.

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

БАРВАҚТ ПИШИБ ЕТИЛАДИ

Ғалаба районидаги ихтисослашган Калинин номли совхоз деҳқонлари «Интенсивний» деб аталган янги нав шолига йўлланма бердилар. Бу навни Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институтининг селекция бўлими мудири П. А. Пулина раҳбарлигидаги олимлар яратдилар. Янги навнинг пояси калта. Тажрибалар шуни кўрсатдики «Интенсивний» бошқа навларга нисбатан ўн кун барвақт пишиб етилади, ётиб қолмайди, ҳар бир гектар шолипоя 95 центнердан ҳосил беради. [ЎзТАГ].

НИҚОБ ЙИРТИЛДИ...

ФЕЛЬЕТОН

Ангор районида дув-дув гап: эмишки, суф деса дарёни тескари оқизиб юборадиган нафаси ғоят ўткир эшонзода кўч-кўронини эшакка ортиб, «Таллимарон» совхозининг биринчи бўлимига кўчиб келганмиш. Исми шарифи Расулхон Каттаев. Шундоққина мол бозорига кираверишдаги хонадонларнинг бирига қўш ташлаганмиш. Шунақанги мўъжиза ва кароматлар кўрсатармишки, асти қўяверасиз...

Дунёда узунқулоқ гапдан тез тарқаладигани бўлмайди. Орадан кўп ўтмай, ангорлик айрим одамлар ўзини саидзодалардан деб атаётган Расулхон эшонга қўл бериб тавоф қилиш учун узун-қисқа бўлиб келавердилар. Тўрда, етти қават кўрпача устида тасбеҳ доналарини битта-битта ташлаб, нималарнидир пичирлаб ўтирган эшонзода зиёратга келган кексаларнинг саломига билинар-билинмас алик олиб, бош эгиб қўяр, сўнг кўзларини хиёл юмганича яна хаёллар оғушига ғарқ бўларди. Эшонни тавоф қилгани келган айрим кексалар Расулхон Каттаевнинг неча ёшга кирганлиги ҳақида гап талаша бошладилар. Бировининг айтишича, эшоннинг ёши паспортида 80 қилиб кўрсатилганмиш. Буни эшитган кишилар ёқа ушлашди. «Ё тавба, кўринишдан ҳали олтмишга ҳам кирмаган, соқолига энди оқ оралаб келаётган, юрганида залваридан ер титрайдиган бу эшонзода наҳотки саксонга кирган бўлсалар?» деганлар ҳам бўлди.

— Бўталарим, — тасбеҳ доналарини битта-битта санаб, хаёл суриб ўтирган Расулхон эшон суҳбат тизгини нозик томонга қараб бурилаётганини кўриб оғир ва босиқ товуш билан жамоатга мурожаат қилди. — Бўталарим, одамзод шундайки, юз ёшга кирса ҳам пайғамбар назар ташласа қирчиллама йигитдай бўлиб юриши мумкин. Биз саидзодалар ҳам шундаймиз. Сизлардан илтимос, вақти-вақти билан ўз пирларингиз ҳузурига келиб, ҳолимиздан хабардор бўлиб турсангизлар, у дунё-ю, бу дунё савоб иш қилган бўласизлар.

Шундай қилиб, эшонзодани бирров кўриб кетиш учун келган айрим одамлар оёқ-қўллари боғланиб, мурид бўлиб қолганларини ўзлари ҳам сезмадилар. Пирга қўл беришнинг ўзи бўлмайди. Даставвал юмшоқ супурги бўлиб меҳмон кутган Расулхон эшон бора-бора бети қотиб сурбетлик билан муридларидан бош-оёқ сарпо, қўй ва мол олиб келишни талаб қила бошлади. Бу ҳам етмагандай, эшак миниб узоқ-яқин қишлоқларни ораплаб кунини мурид овлаш билан ўтказадиган бўлди.

Орадан кунлар ўтди. Эшонзоданинг янги-янги «мўъжиза» ва «каромат»лари намоён бўла бошлади. «Саксон ёшдан ошган» бу саидзода жанжалкаш ва муштумзўрлиги билан ҳам бутун қишлоққа отнинг қашқасидай маълум бўлиб қолди. У арзимаган баҳоналар билан жанжал чиқариб, қўшнилари Аҳмадхон Ўзбеков, Холмирза Бобоназаров ва Улуғ Ватан уруши инвалиди Шукурполвон Нормуродовлар билан ёқавайрон бўлиб муштлашди. Шундан кейин қўни-қўшнилар уни кўрганларида «Қоч, зўравон эшон келяпти» деб беркиниб оладиган бўлишди.

Расулхон эшоннинг яна бир «мўъжиза»си — мол-ҳолга жуда ҳам ҳирс қўйганлигида. У бекорга мол бозорининг ёнидаги хонадонга қўш ташламаган экан. Эшигидан бозорга қорамол, қўй ва эчки етаклаб ўтган бозорчиларнинг йўлини тўсиб, «мен пирингиз бўламан, олдин муридлик ҳақимни тўлаб қўйинглар» дейдиган ва уларнинг мол-ҳолини арзонгаровга сотиб олиб, сўнг қиммат нархда пуллаб, бойлик орттирадиган бўлди. Қассобликни ҳам ўзига касб қилиб олди. Икки йил мобайнида юздан ортиқ қорамол, бир неча юз бош қўй ва эчкиларни сўйиб, қиммат нархда сотгани ва чайқовчилик билан шуғулланганн учун иши судга тушиб, хатто икки йилга қамалиб ҳам чиқди.

Аммо ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деганларидек, қамоқдан чиққандан кейин ҳам Расулхон эшон мол бозорини ошён қилиб, яна ўша мурид овлаш, яна ўша мол жаллоблик ва қассобликни давом эттирди. Кимки ўзига қарши тутун қайтаргудек бўлса, ўласи қилиб дўппослашдан ҳам қайтмади. Бир куни бозор ошхонасининг ошпази Мисрат Сафоева гап орасида «Сизга савдогарчилик ярашмас экан, қўйинг бу ишингизни», дегани учун уни тумонат ўртасида роса дўппослади, оғизга олиб бўлмайдиган сўзлар билан ҳақорат қилди. Эшонзоданинг бу ашаддий безорилигини кўрган аҳоли ундан бутунлай юз ўгирди.

Расулхон эшоннинг қилмишлари шу билан чекланиб қолмади. У қаердан фойда чиқишини кўрса, шу ерга ўзини урди, қўлига илинганини чангалидан чиқармай киссасига тиқаверди. 1976 йил эди. «Таллимарон» совхозининг катта магистрал автомобиль йўли ёқасида жойлашган 1-бригадаси территориясидан 0,25 гектар ер ажратилиб, аҳолига автотехника хизмати кўрсатиш станцияси биноси ва унинг корхонасини қуриш мўлжаллаб қўйилган эди. Мол бозорининг шундоққина биқинида жойлашган бу ер эшоннинг кўзига жуда чиройли кўриниб кетди. У ҳеч кимдан сўраб-суриштириб ўтирмай, шу ернинг атрофини ўраб олди-да, ҳеч қандай ҳужжат ва лойиҳасиз пишиқ ғиштдан беш хонали ва айвонли данғиллама уй, унинг қаршисида ости гараж, усти болохонали меҳмонхона қурдирди. Ҳатто, ҳовлига ҳам пишиқ ғиштдан йўлкалар қуриб, ажойиб бир ошён қилиб олди. Ана шу иши учун Расулхон Каттаевнинг иши яна судга тушди. 1981 йилнинг 9 сентябрида бўлиб ўтган суд мажлиси ўзбошимчалик билан қурилган бу уйни Ангор район ижроия комитетининг коммунал хўжалик бўлими ихтиёрига топшириш тўғрисида қарор чиқарди.

— Олиб бўпсизлар уйимни, — Расулхон эшон ўша куни кимларгадир мушт дўлайтириб, писанда қилди. — Ҳали менинг уйимни оладиган одам туғилган эмас.

Унинг каромати тўғри чиқди. Район раҳбарлари эшонзодага тил теккизгилари келмади. Орадан уч йил ўтган бўлса ҳам Расулхон Каттаевнинг оиласи ҳамон ўша данғиллама кошонада айш-ишрат суриб, яшаб келяпти. Эшонзода ҳатто давлат ихтиёрига ўтказилган уйнинг квартира ҳақини ҳам тўламайди. Суд қарори қоғозда қолиб кетди.

Ўзини жазолаш ўрнига, аксинча мурувват кўрсатганларини кўрган Расулхон Каттаев район раҳбарларининг бу ғамхўрлигидан усталик билан фойдаланиб қолмоқчи бўлди. Турли фирибгарлик билан район ижроия комитетидан 2103 маркали «Жигули» машинасини ундирди. Энди у эшагини оғилга боғлаб, «Жигули»да мурид овлайдиган бўлди. Эшон машинали бўлди-ю, областдаги автотехника хизмати кўрсатадиган корхона раҳбарларининг шўри қуриди. Унинг қўли муридлардан бўшади дегунча кунда-кунора машинаси билан тўппа-тўғри шу корхона раҳбарларининг ишлаб ўтирган ерига кириб бориб, камёб эҳтиёт қисм ва деталларни талаб қиладиган одат чиқарди. Агар бирор киши «бундай қисм бизда йўқ» дегудай бўлса, автокорхонани бошига кўтариб, бақириб-чақирадиган бўлди. Эшон бўлса олиб келган эҳтиёт қисмларни шофёр ўғли Раҳматуллага бериб, ўз уйида одамларнинг шахсий машиналарини ремонт қиладиган қўлбола устахона очдирди.

Ҳозир аҳолига автотехника хизмати кўрсатиш область бошқармаси раҳбарлари Ҳ. Тўлаганов, Ж. Раззоқов, Ангордаги автотехника хизмати кўрсатиш станцияси бошлиқлари Д. Нураев, Ч. Мирзақуловлар «Расулхон эшоннинг дастидан дод!» дейдиган ҳолга келиб қолишган.

Расулхон эшоннинг бўлса парвойи палак, дарёдай оқиб келаётган текин даромад уни қутуртиргандан- қутуртиряпти. У бирин-кетин бир неча енгил машинани «сув» қилиб юборган эди. Яқинда ўғли Раҳматуллани бошқа шаҳарларга юбориб, яп-янги «ГАЗ-24» маркали «Волга» машинасини олдириб келди. Ҳозир Расулхон эшон ана шу «Волга»да теварак-атрофдаги қишлоқларга танда қўйиб мурид овлаб юрибди.

Яқинда район ички ишлар бўлимининг оператив группаси Каттаевнинг ҳовлисини кўздан кечирганда эшоннинг пирлик, чайқовчилик, мол жаллоблик, қассоблик, машинафурушлик «касб-кори»дан ташқари яна бир касбни эгаллаб олганининг гувоҳи бўлди. Эшон ташқари дарвоза олдига тўрт тонналик цистерна қўйдириб, унда автомашиналар учун ёнилғи сақлаб қўйган экан. Бунчалик кўп ёнилғининг нега сақланаётгани сир бўлмаса керак, албатта. Чунки пул деса ўзини томдан ташлайдиган, етти гўлоҳга кириб чиққан чайқовчи ҳеч қачон пул куйдириб бекорга шунчалик кўп ёнилғини олиб қўймайди-да.

Биз юқорида ўзини саидзода ва эшонзодалар авлоди деб танитган Расулхон Каттаевнинг жирканч қилмишларидан баъзи мисолларнигина келтирдик, холос. Унинг қилмишларини санаган билан адо бўлмайди. Элнинг кўзига ўзини тақводор деб танитган бу фирибгар барча қилмишлари учун тегишли ташкилотлар олдида албатта, жавоб беради, деган умиддамиз.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАДИМИЙ ҲУНАР ТИКЛАНМОҚДА

Жиззах область Фориш районидаги К. Маркс номли совхозда хотин-қизларни иш билан таъминлаш проблемасини ҳал этишга қадимий ҳунар — гиламдўзликни тиклаш ёрдам бермоқда. Хўжалик территориясида жойлашган 268-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти яна бир касбдаги мутахассислар — гиламдўзларни тайёрлаб чиқара бошлади. Синфда 30 нафар қиз бўлиб, улар район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг совхоздаги филиалида практика ўтмоқда. Бу қизлар ўқишни тамомлагандан кейин шу комбинатда ишлайдиган бўлади.

268-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти уч йил муқаддам очилган эди. Энди бу ерда кенг профилдаги бўлғуси механизаторлар, пиллачилар, қурувчилар, электр монтерлар, боғбонлар, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш усталари таълим олмоқдалар. Йигит ва қизлар билим юртларига зўр ҳавас билан кирмоқдалар. Улар бу ерда айни бир вақтда ўрта маълумот ҳам оладилар.

Совхоз дирекцияси билан билим юрти педагогларининг маҳкам ҳамкорлиги яхши самаралар бермоқда. Группалар хўжаликнинг у ёки бу мутахассисликка бўлган талабига қараб комплектланади. Ҳозир бу группаларда қарийб 400 киши шуғулланмоқда. Бундан ташқари бу ерда тракторчилар ва комбайнчилар тайёрлайдиган олти ойлик курслар очилган. (ЎзТАГ).

СПОРТ

БОКС:

ФАХРЛИ ЎРИНЛАР

Новороссийск шаҳрида ўтказилган халқаро турнирда 8 мамлакатдан 124 боксчи иштирок этди. Рингда республикамиз спортчилари ҳам муваффақиятли курашдилар. Жумладан, 81 килограмм вазнли боксчилар билан мусобақалашган Ҳаким Матчонов олтин медалга сазовор бўлди. Мазкур вазндаги яна бир вакилимиз Ринат Тришев бронза медалини қўлга киритди. 67 килограммли боксчилар сафида эса Григорий Пинчук ғолиблик супасининг 3-поғонасини эгаллади.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

▲ ГИМНАСТИКА. Бадиий гимнастика бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида таниқли спортчи В. Зарипова пешқадамлик қилди. Учқудуқлик С. Рожкова билан «Меҳнат» командаси аъзоси А. Хабибулиналар иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди.

▲ ЭШКАК ЭШИШ. Абхазияда ўсмирлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида бўлажак халқаро «Дўстлик» турнирига кучлилар сараланди. Республикамизнинг олти нафар спортчиси СССР терма командаси составига қабул қилинди.

▲ ВЕЛОПОЙГА. Республика Министрлар Совети соврини учун ўтказилаётган кўп кунлик пойга иштирокчилари Андижон —Қўқон йўлида курашни давом эттирдилар. Команда ҳисобида ҳамон Молдавия пойгачилари олдинда боришяпти. Тошкентлик спортчилар учинчи ўринни эгаллаб туришибди.

РЕКЛАМА ❋ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
СИРТҚИ БЎЛИМГА
1984-85 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ, РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (ўзбек мактаблари учун), ГЕОГРАФИЯ, МАТЕМАТИКА.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — ўзбек тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), чет тили (оғзаки);

РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — рус тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), чет тили (оғзаки);

ГЕОГРАФИЯ — география (оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), математика (оғзаки), она тили (ёзма);

МАТЕМАТИКА — математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки), она тили (ёзма).

Ўқишга киришни хоҳловчилар ректор номига ариза берадилар.

Аризага ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишловчилар учун), медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см., бош кийимсиз) қўшиб топширилади.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

Сиртқи бўлимга аризалар 31 майгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 июндан 20 июнгача, студентликка қабул қилиш 21 июндан 25 июнгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: 702500, Ангрен шаҳри, 48-квартал, 1-«В» уй, қабул комиссияси.

М. АШРАФИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ ҚОШИДАГИ
В. А. УСПЕНСКИЙ НОМЛИ РЕСПУБЛИКА ЎРТА МАХСУС МУЗИКА МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1984-85 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича
БИРИНЧИ СИНФГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Фортепьяно, скрипка, виолончель, пуфлаб чалинадиган асбоблар.

Биринчи синфга аъло даражада музика қобилиятига эга бўлган 7 ёшли болалар қабул қилинади.

Ҳужжатлар 20—29 май кунлари қабул қилинади.

20—29 май кунлари консультациялар ўтказилади.

Кириш имтиҳонлари 30 ва 31 май кунлари бошқа шаҳардан келганлар учун, тошкентлик болалар учун эса 1 июнь куни ўтказилади.

Имтиҳонларни топширадиган кунларда фақат бошқа шаҳарлик болаларга ётоқхона берилади.

Мактаб-интернат директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли ва нусхаси), турар жойидан справка (оила аъзоларининг ҳаммаси ёзиб кўрсатилиши лозим), оила аъзоларининг ҳаммасининг иш жойидан справкалар (иш ҳақи ёзиб кўрсатилган бўлиши керак), 26 ва 63-формадаги медицина картаси, бошқа шаҳарликлар учун санэпидстанциядан справка (справка 3 кунга ярайди), 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 71-уй. Телефонлар: 33-15-87, 33-74-42.

Ўзбекистон ССР
Маданият министрлиги
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ҲАМЗА НОМЛИ САНЪАТШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ
секторлар бўйича
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: декоратив-амалий санъат, музика маданияти тарихи (фан докторлари ва кандидатлари);

катта илмий ходимлар: театр ва хореография (3 ўрин), кино ва телевидение, замонавий музика ва фольклор (3), музика маданияти тарихи (3-фан докторлари ва кандидатлари), замонавий архитектура.

Конкурс муддати — 2 июнгача.

Адрес: 700029, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 2-уй. Телефон 39-46-77.

●

М. АШРАФИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
кафедралар бўйича:
профессор-ўқитувчилар составидаги
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир (профессор ёки доцент): фалсафа ва илмий коммунизм, (эстетика ўқитиш билан);

профессор: опера тайёргарлиги (ярим ставка).

Конкурс муддати — 2 июнгача.

Адрес: 700035, Тошкент шаҳри-II. Пушкин кўчаси, 31-уй, кадрлар бўлими.

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕАТР ВА РАССОМЧИЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: театршунослик, режиссура.

Конкурс муддати — 2 июнгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|V да **Уйқудаги гўзал** (12.00), **Тоска** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|V да **Зебуннисо** (12.00), **Келинлар қўзғолони** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|V да **Ватан ишқи,** 14|V да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА — **13 май соат 20.00 да Ўзбек ашула ва рақс «ШОДЛИК» ансамблининг концерти.**

Ўзбекистон ССР Меҳнат бўйича давлат комитети раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари комитет раисининг ўринбосари В. Г. Верхотуровга рафиқаси

Наталия Михайловна ВЕРХОТУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 МАЙ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Болгар халқ оҳанглари. 10.00 — Телефильмлар. 10.35 — Будильник. 11.05 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.05 — Здоровье. 12.50 — Тонгги почта. 13.20 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.35 — Қишлоқ янгиликлари. 14.35 — Музикали киоск. 15.05 — Бу даҳшат-ку. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 17.15 — Саёҳатчилар клуби. 18.20 — Фильм-концерт. 19.05 — Халқаро панорама. 19.50 — Мультфильмлар. 20.10 — Деразаларни очинг. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05— Дунё ва ёшлар. 22.40 — Футбол шарҳи. 23.10 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Концерт. 10.50 — Концерт. 11.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.30 — Ерда, самода ва денгизда. 13.00 Кинопанорама. 14.35 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.10 — Концерт. 16.50 — Ғолиблар. Фронтдош дўстлар клуби. 18.20 — Бонивур қалби. Бадиий фильм. 4-серия. 19.15 — Концерт. 20.45 — Рус Давлат музейи. 21.10 — Халқ куйлари. 21.30 — Время. 22.15 — Вероникaнинг қайтиши. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Ёш гвардия. Бадиий фильм. 2-серия. 11.45 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 12.55 — Халқ истеъмол молларига — юқори сифат. 13.25 — Ўзбекистон спорти. 13.55 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.30 — Реклама. 17.40 — Мактаб ўқувчилари учун. Қўшиғим, жон, қўшиғим. 18.20 — Ижодий учрашувлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30— Время. 22.05 — Йиғлама қизалоқ. Бадиий фильм.

16.00 — 21.30 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

14 МАЙ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильм. 10.00 —Болалар учун фильм. 11.05 — Концерт. 12.00 — Ҳайвонот оламида. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Ўсмирлар ижоди. 16.45 — Звездочёт. 17.30 — Объектив. 18.00 — Олимлар Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 18.30 — Лирик қўшиқлар. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ишлар ва одамлар. 20.00 — Тинчлик велосипед пойгаси. 20.15 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Концертнинг давоми. 23.05 — Телефильм. 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Рус тили. 11.05 — Телеочерк. 12.05 — Фан ва турмуш. 13.10 — Я. Купала поэзияси. 14.45 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.15 — Хўжаликни бошқариш мактаби. 15.45 — И. Соколов-Микитов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.10 — Концерт. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Йўл азоби. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Пионерлар мамлакатида. 18.45 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Инсон ва биосфера. 20.15 — Неъмат бунёдкори. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Йўқолган хазина. Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.30 — Телефильм. 19.20 — Илмий-оммабоп программа. 19.50 — Телекиножурнал. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Совет Иттифоқи шаҳарлари. Кинопрограмма. 21.30 — МОСКВА-II

РАДИО

13 МАЙ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Микрофон олдида сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.15 — Табассум. 11.30 — Куйлардан қўшиқларга. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Куёш оҳанглари. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Социалистик турмуш тарзи. 21.00 —Табассум. 22.30 — Қишлоқ халқ ансамблларининг қатнашчилари ижро этади.

14 МАЙ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Ўзбекистон ҳақида қўшиқлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Осмонимиз мусаффо бўлсин. 11.15 — Мақомлардан парчалар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 18.15 —Халқаро кундалик. 20.50 — Варшава Шартномаси имзоланганлигининг 29 йиллигига. 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Ҳабибий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.